

ek

látogatás után tá...
szövegezi, hogy Ju...
tel való diplomáciai...
tött

látni az oroszok...
politikáját

mi tölti ki az orosz...
kereteit.

part, hogy a szöv...
irányuló francia...
égekpen hidegíteni...
gy a németeket és...
s karjába kergeti...
teveszteti azt sem...
de szemmel nézi a...
ozására irányuló...
t, hogy

király kilátásba...
nak, hogy ösz...
alkalmával rész...
egtárgyalhatni a...
plomáciai össze...
nek problémáját.

francia szövetségi...
k tervével foglal...
állapítja, hogy a...
működés még kivá...
országok, de a két...
vetség egyáltalán...
gyel szempontból...
szenvetked a mult...
től, semhogy azt...
tárnak.

A francia kamara...
rmjavaslatot tár...
pénzügyi bizottság...
felvilágosításokkal...
l, rámutatva arra...
adónemek össze...
javaslatban fog...
fokozatosan ki le...
ltségvetési defici...
hényei 1935. év vé...
zni, mikor az 1934...
liárd frank lesz 16...
ennyire emelkedett...
y nem tette volna...
éseket.

os vitájában töb...
különböző pártok...
vitát ma folytat...
i vitánál felszólal...
valószínűleg Dou...
ok is.

első lengyel-...
nálótábor

az internálási ren...
megfelelően Be...
gnyitott az első...
alótábor.

ott Debeney...
kari főnök...
tes

ebeney francia tá...
sar helyettes fő...
tartózkodás után...
tek társaságában

vő hét végén...
cionéba

Mussolini családja...
érkezik Riccioné...
és családja né...
i julius első fel...
elnök családi vil

v. és Lapkó...
Baron L. Pop...
3-77.

rat

Taxa postală
plătite în num.
No. 224713-929.

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj, Str.
Baron L. Pop
18. Telefon: 3-77. Előfizetési árak:
Havonta 118, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lei. Kül-
földre: Havonta 2, negyedévre 6,
félévre 12, egészévre 20 dollár. Hir-
detések díjazás szerint. Az „UJ
KELET” az erdélyi és bánági
sáidóság egyetlen napilapja.
keink utánnomását csak a
rás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET
BUDAPEST
ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Ára 3 lej

Bermentelen
leveleket nem
fogadunk el.
Késirátok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Márton
Ernő. Felelős szerkesztő Jámboz
Ferenc. Bukaresti szerkesztő Hát-
szegs Ernő. Str. Matei Milcu 8.

Szombat, 1934 június 30.
5694. ÉV XVII. ÉVF.
TAMUSZ 17. 143. SZÁM.

Mese a sok hühőről

A sok hühőről ismét kiderült, hogy semmiért volt.

Joaquinescu volt miniszter bebizonyította a szenátusban, hogy a nemzeti munka védelméről szóló törvényjavaslatra egyáltalán nincs szükség. Illetve, hogy ez a törvény nemhogy javítana, de egyenesen ront a jelenlegi helyzeten.

Mert a statisztikai számok tükrében az idegen állampolgárságu alkalmazottak inváziója nem létezik.

Az ország 18 millió lakosára összesen 20 ezer külföldi alkalmazott esik.

Sokkal kevesebb, mint amennyinek ezután, az új törvény alapján jogában lesz megkeresni kenyerét az országban.

Miért kellett tehát olyan nagy zajt esapni e kérdés körül?

Mert a reakció mindig igyekszik ürügyet találni arra, hogy a nélkülözhető tömeg figyelmét eltérítse a gazdasági válságok igazi okairól.

Mi sem volt könnyebb, mint a külföldiek odaállítani hünbakul az intellektuális munkanélküliségért. A „külföldi” fogalmának a román nyelvben a „stráin” felel meg. Es a „stráin” olyan kifejezés, amely általában idegent jelent. A törvényt tehát az idegenek ellen általában is lehet érteni és — ha arra kerül a sor — ebben az értelemben is lehet majd alkalmazni.

Ezért kellett a nemzeti munka védelméről szóló törvényt.

A gyakorlatban pedig — a fentiek következtében — nem fognak állások ürülni a politikai protezsztok számára.

Ezzel szemben a hatóságoknak sorozatosan alkalmuk lesz a vállalatok ügyeibe beleszólni, engedélyeket kiadni és megvonni.

Az ilyen alkalmak pedig — egyik szénátor szerint — kereseti forrásokká is válhatnak az illető hatóságok számára.

Mindig, mindent ferdítve

A román természetkezesítés politikája évről-évre fiaskövel végződik.

Három évvel ezelőtt volt szükség először arra, hogy a természetkezesítés szabályozzák. A gazdasági krízis és az akkori nagy természetfűlés az emlékeztető boletatörvényt hívta életre, melynek védelmében a természetkezesítést jó eredménnyel szállították külföldre.

A kormány, mely akkor a pékekre hártotta a boletatörvényt terheit, akkor is túllépett a célon és olyan mennyiségű buzát engedett külföldre, mely már felért egy gabonadumping méreteivel.

Az eredmény pedig az volt, hogy tavasz elejére elfogyott a buza és mértéketlenül felszaladtak a liszt- és kenyérrárak.

Az exportprémiumot pedig nem fizette ki a kormány...

Az idej buza-terméssel már komolyabb bajok vannak...

Harmánczer vagonnal kevesebb buza fog teremni az idén, mint amennyire a belföldi piacnak szüksége volna.

Az idej sovány esztendő pedig tartózkodás nélkül éri az országot, mert eddig állami támogatással engedték fanasztikus mennyiségben kiszállítani a buzát.

Mit tehet tehát egy ilyen fiaskö kiegyensúlyozására a kormány?

Alamillag vásárolja fel a buzát, hogy a spekulációt megakadályozza és államilag fogja ellátni a városok lakosságát kenyérrrel.

Nagyszerű megoldás.

Eppen akkor, amikor ennyire kevés a buza.

Tavaly és tavalyelőtt kellett volna ezt tenni. És az exportnál kellett volna tekintettel lenni arra, hogy nincs mindig természetfölösleg, hogy a bőséges esztendőkből tartalékolni kell arra az időre, amikor nincsen termés.

Ez volna következetes lépés olyan kormány részéről, amelyek a szabadkereskedelem alkotmánybiztosító jogát felhagyva, maga akarja kezelni a természetfogyasztás irányítását.

Dekrétumok után 800 millió lejt akar megspórolni a kormány a költségvetésben

Kialakulóban a demokratikus pártok diktatura-ellenes egységfrontja

Bucuresti-Bukarest, június 29. A Veste jelentése szerint Dinu Bratianu a jövő héten folytatja megbeszéléseit a politikai pártok vezetőivel. Maniu és Mihalache után Bratianu, Grigore Filipescu és Iunian véleményét fogja kikérni a liberális párt vezére az aktuális politikai kérdésekről. A megbeszélések során körvonalazni fogják a demokratikus pártok állásfoglalását az alkotmány módosításának problémájával szemben és megállapítják azt, hogy milyen taktikával védekezzenek a pártok esetleges diktatórikus törekvésekkel szemben.

Antonescu igazságügyminiszter ma délelőtt fogadta az újságírókat és részletesen nyilatkozott előtűk a parlament elé terjesztett meghatalmazási

törvényről. A javaslat — mint megirtuk — felhatalmazza a kormányt, hogy dekrétum útján különböző változtatásokat eszközöljön a közzolgálatokban és ezzel kapcsolatosan a különböző állami jellegű intézmények költségvetését módosítsa, illetékeket fel-emeljen, vagy leszállítson. Ez utóbbival kapcsolatban kijelentette az igazságügyminiszter, hogy a kormány nem gondolt az adófizetőknek újabb taxák kal való megterhelésére. Az állami jövedelmek csakis a közterhek csökkentése után hozhatók egyensúlyba. A jövő évi büdzsét legalább 800 millió lejes megtakarítást kell, hogy jelentsen. ehhez pedig csak a közigazgatási apparátus egyszerűsítésén és racionalizálásán keresztül vezet az út.

Megszavazták a bíróságok átszervezéséről szóló törvényt

Bucuresti-Bukarest, június 29. A kamara ma délelőtti ülésén Nistor újból a Banca Nationala ügyében interpellált és kijelenti, hogy Anghelescu volt bankkormányzó távozásakor öt milliót vett fel a Nemzeti Banktól. Rámutat arra, hogy ami a banknál történik az már türhetetlen.

Slăvescu pénzügyminiszter kijelenti, hogy figyelmelesen át fogják vizsgálni a bank könyveit.

Radu Lascu georgista interpellálja meg az egészségügyi minisztert az orvosok nyugdíjazásáról, majd megkezdik a bírói fórumok átszervezéséről szóló vitáját.

Serbanescu protestál az ismaili bíróság megszüntetése ellen.

Capitanianu más bíróságok megszüntetése ellen emel szót.

Egy téves szavazás Cerna többségi kéri a cernai bíróság

fenntartását. A képviselők közfelemelésével elfogadják Cerna kérését.

A kamara elnöke meg akarja semmisíteni a szavazást, azt állítva, hogy nem kérte a közfelemelésre való szavazást. Zűrzavar támad, majd újból szavazás alá vetik a módosítást, amelyet elvetnek.

Ezután megszavazzák a bírói átszervezéséről szóló javaslatot, majd Saveanu elnök elfoglalja Duca helyét és méltatja az elhunyt államférfi emlékét, aki ma hat hónapja halt meg.

A kamara tagjai és a miniszterek állva hallgatták végig az elnök szavait. Azután a volt miniszterelnök emlékére az elnök öt percet felfüggeszti az ülést. Azután Slăvescu betérjeszti a román állampolgárok alkalmazására vonatkozó törvényt. A kamara elfogadja a sürgősséget, majd folytatja a költségvetési vitát.

A francia szenátus megszavazta a nemzetvédelmi póthiteleket

A francia kormány ellenszegül a frank devalorizációjának. Nem valószínű, hogy Barthou Rómába is ellátogatna

Párizs, június 29. A francia szenátus 276 szavattal II ellenében megszavazta az erődítmények és laktanyák építését lehetővé tevő s a légi védelem átszervezését szolgáló nemzetvédelmi póthiteleket.

A kamara tegnapi ülésén 392 szavattal 175 ellenében elutasította a szocialisták által benyújtott adóreform elleni javaslatot. A vita során felszólalt Germain Martin, aki kijelentette, hogy a kormány ellenszegül a frank devalorizációjának. Semmi sem igazolja a devalorizációt, ugy a belföldi, mint a nemzetközi kereskedelem szempontjából.

A mai minisztertanács programján szerepel annak a tervnek tanulmányozása,

amely a munkanélküliség leküzdésére szánt közmunkákhoz szükséges összegeket akarja előteremteni. Ugyancsak a mai ülésen Pietri tengerészeti miniszter expozé tart a folyó évi tengerészeti építkezések tervezetéről, míg Petain marsall azok megbüntetésére vonatkozó törvényjavaslatát mutatja be, akik nem akarják letenni a törvény által előírt esküt.

Párizs, június 29. A radikális Notre Temps támadja Barthout, aki a lap szerinti politikájával el fogja érni Angliát, Olaszországot, és Belgium elidegenítését. Genfben egyébként kétségesnek tartják, hogy Barthou londoni látogatása után az olasz fővárosba is ellátogatna.

De most megvalósítani az állami felvásárlások tervét, amikor nincs elég buza a belső fogyasztáshoz, nemcsak alkotmányellenes, de a normális üzleti szellemmel sem egyeztethető össze.

Ha a kormány most felvásárolja a buzát, megakadályozza, hogy a parasztermelő megfelelő árat kapjon a mугánkereskedőtől a buzájáért.

Ha pedig már nincs elég buza, legalább annyi hasznunk legyen belőle, hogy a paraszt sok pénzt kapjon érte és a

vásárlóképeségét fokozza.

Lehet, hogy éppen a buza hiány hozna egy kis vérkerignést a pangó gazdasági életbe.

Most olcsón felvásárolni buzát éppen ennek az ellenkezőjére vezet: hogy marad a gazdasági pangás és marad az állam is jövedelem nélkül.

A mi gazdasági kormányzatunk azonban hű marad önmagához. Mindig az ellenkezőjét csinálja annak, mint amit kellene.

VILÁG TÜKRÉ

A francia zsidóság jövője

Néhány héttel ezelőtt Párizs legnagyobb termében hatezer ember részvételével gyűlést tartott az „Antiszemitizmus Elleni Liga”, azzal a céllal, hogy tiltakozzék a párizsi utcákon lejátszódott antiszemita incidensek és egyes franciaországi politikai csoportoknak az utóbbi időben fokozódó antiszemita tevékenységei ellen. Aki ezt a hirt olvasta, könnyen azt hitette, hogy az antiszemita Párizsban és Franciaországban véstjósó módon felendült és egyenesen szükségessé tette azt, hogy ezzel az áramlattal szemben a nyilvánosság előtt fellépjenek. A zsidó történelem egyetlen ismerője sem megy el akármilyen jelentéktelennek is látszó antiszemita jelenség mellett azzal, hogy bizonyos országokban nem lehetséges egy átfogóbb antiszemita mozgalom kifejődése. Franciaország sem képez kivételt ebben a tekintetben. A Dreifuss-afférei évek világosan bizonyították ezt. Párizsban azonban csakugyan tévedés volna azt hinni, hogy Franciaország 1934 első felében komoly antiszemita áramlatok szinterévé válhat.

Inkább olyan szimptomászerű jelenségekről volt szó, amelyek ürügyet szolgáltatnak az Antiszemitizmus Elleni Ligának tiltakozó gyűlés összehívására és a nemzetközi életben napirenden levő zsidókérdés megvitatására. Kétségtelen dolog, hogy egy bizonyos idő óta a zsidókérdést az egész világon sokkal inkább, sokkal erőteljesebben felismerték és ez a probléma sokkal inkább áll ma az általános érdeklődés középpontjában, mint a huszadik század első negyedében. Azok a zsidó emigránsok, akik 1933-ban Németországból a szomszédos államokba kényszerültek, olyan körök figyelmét is felhívták a zsidókérdésre, amelyek eddig akármilyen okból nem érdeklődtek a probléma iránt. Különösen áll ez Franciaországra. Ebben az országban a zsidókérdés az utóbbi évtizedekben jelentéktelen szerepet játszott. Még a németországi zsidók nagyobb arányú bevándorlása sem volt képes a szélesebb néptömegek érdeklődését a zsidókérdéssel szemben akár pro, akár kontra felkelteni, annak ellenére, hogy az utóbbi időben Franciaországban kimondott antiszemita organumok is megjelentek (Mellékesen megjegyezve ezen organumok egyike sem volt hosszú életre hívható). Az antiszemita beállítottság az utóbbi időben sem haladta túl Franciaországban egy egészen szűk kör kereteit. Igaz, hogy egyes jobboldali csoportok antiszemita jelszavakkal is dolgoznak néha, ám ezen csoportok politikai, társadalmi és erkölcsi jelentősége a francia nép nagy tömegét számára alig jön számításba. Minden népből megtalálhatók a legkülönbözőbb nézetek. Így például igaz, hogy a francia nép a körében élő összes idegen elemekkel szemben tarózkodással viseltetik; az is igaz lehet, hogy ez a tartózkodás a Klet-Európából vagy Németországból bevándorolt zsidókkal szemben erőteljesebben nyilvánul meg, mint például olaszokkal vagy spanyolokkal szemben. Ez a tartózkodás azonban nem leti mélyreható, szélesebb rétegeket átfogó mozgalom tárgya.

A francia népnek ez a magatartása mindenképp abban leli magyarázatát, hogy Franciaország, különösen amióta a születési statisztika deficitessé vált, készségeggel hajlandó népségébe felszívni olyan idegen elemeket, amelyek teljesen azonosítják magukat Franciaország érdekeivel és kultúrájával. Igaz viszont, hogy ez az asszimilálásra való készség a Franciaországban is érezhető gazdasági válság következtében bizonyos törést szenvedett. Nem látják szívesen többé, hogy lengyelek százezrei képeznek az iparban valósgos lengyel nyelvűségeket és hogy a francia—olasz határtól nem messze sűrű olasz települések keletkeznek. Akadnak hangok az ellen is, hogy Párizsban

Ide költözik
július 1-én

lengyel, zsidó, spanyol vagy olasz városrészek alakuljanak ki és egyesek aggódnak amiatt, hogy Franciaország legszebb uja, a Champs Elysées, az idegenek miatt elveszíti francia jellegét. Am Franciaország jelenlegi politikai és gazdasági viszonyai közepette kimondott idegen- és zsidógyűlöletről nem lehet beszélni. A gazdasági válság kimélyülése, politikai feszültségek, vagy más okok előidézhettek ilyenmit, ez azonban előre nem látható és évvel számolni éppen ezért nem lehet.

A zsidókat illetően még érvényesül az a szabadelvű fel fogás, amely szerint a francia társadalom hajlandó magába fogadni azokat, akik a maguk másfélszázéves és külön csoportokhoz való tartozásukról lemondanak. Ezen a téren a követelések mindenesetre radikálisabbak. A zsidók vallási, társadalmi és szociális-jövedelmiségi életét is szigorúbb kritikával szemmel vizsgálják ma már egyes francia rétegek, mint ez a múltban történt. A franciaországi zsidó közössége s különösképpen azok, akik egy ilyen asszimilációs szempontjából kívánatos zsidók problémája nem mondható jelentősnek. Azokat a zsidókat pedig, akik életmódjukból, életformájukból kifolyólag nem illeszkedtek be a francia kulturális életbe, maga a francia társadalom sem igen hajlandó teljes egészükben magába fogadni.

Most pedig nézzük meg, hogyan vannak a zsidók ezzel a kérdéskompleksummal szemben beállítva? A többség készséggel volna hajlandó megfizetni az árat, amelyet a francia népiségbe való felvételükért kérnek tőle s lemondana saját zsidó életéről — ha tudna. Ha két generáción keresztül nyugalma volna. Ezt a folyamatot azonban két erőteljes gátlás akadályozza: a különösen Kelet-Európából állandóan az országba áramló zsidó bevándorlás és az egész világon létező zsidókérdés ténye. Ez a két tényező minden zsidó generációt ismételtelen ama kérdés elé állít Franciaországban is, vajjon képes lesz-e maradéktalanul kiszabadítani magát multjából? Általában így van ez a zsidó történelemben, hogy minden zsidó generáció testén éli meg zsidó létének és szétszórásának problémáját. Minden zsidó generáció ama feladat elé kerül, hogy ezt a kérdést megoldja önmagával szemben. Áll ez a franciaországi zsidókra is, különösképpen az ifjú zsidó generációra, amelyet a zsidókérdésnek más országokban való erőteljes kihangsúlyozása a zsidó közönséghez való tartozásának tudatára vezet.

A zsidókérdés nem akut Franciaországban: legfeljebb lappang, mint az összes nyugateurópai és bengerentúli országokban. De a gazdasági, társadalmi viszonyok megváltozása esetén szerephez juthat, Franciaországban épp úgy, mint Angliában, Svájcban, Belgiumban vagy Hollandiában is.

— Negyvenen nyerték meg az ötmillió frankos főnyereményt. Párizsból jelentik: A nagy francia állami sorsjáték ötmillió frankos főnyereményét az elzászi Saarbürg város egyik áruházának negyven vevője nyerte meg. Az áruház ugyanis a múlt héten propagandahatert rendezett és egy sorsjegyet negyven között felosztott. A főnyereményt ez a negyven vevő nyerte meg. A megtört huzáson egyébként nagy botrányok játszódtak le, mert a közönség tüntetést rendezett a húzási módszer ellen. Hangosan tiltakoztak a húzáson résztvevők az ellen, hogy a husz sorozatban megtört huzáson a 20 darab millió nyereményt az egyes sorozatokban mindig ugyanaz a szám nyerje. A publikum azt szeretné, ha a husz sorozatban husz különféle számra jutna a millió nyeremény.

Mihalache rövidesen meglátogatja Kolozsváron Vaidát, hogy a párt erdélyi ellentéteit elsimítsa

A pártvezetőség hivatalos kommunikéje szerint a párt vezetői között nincsen ellentét

Bucuresti-Bukarest, június 29. A nemzeti parasztpárt vezetősége a következő hivatalos közleményt adta ki: Az állandó delegáció június 27. és 28-án tartott ülésén megvizsgálva a párt szervezési aktivitásának jelenlegi helyzetét:

1. Konstatálja a párt összes vezéreinek teljesen egységes álláspontját a pártprogramra és politikai taktikájára vonatkozólag, valamint teljes szolidaritását a párt elnökével, Mihalacheval.
2. Örömmel állapítja meg a legutóbbi községi és megyei választások eredményeiből, hogy minden visszaélés dacára a néptömegek bizalmukat jutatták kifejezésre a nemzeti parasztpárt iránt mindinkább fokozódó mértékben.
3. Konstatálja, hogy az ország legnagyobb részében a megyei kongresszusokat megtartották és július 15-ig

a szervezés az egész országban be lesz fejezve.

4. Helyteleníti a párt tagjai közül egyeseknek magatartását s izolált manifesztálását, akik megkísérelték, hogy téves látszatot keltsék annak, mintha a pártvezetőség kebelében bizonyos ellentétek léteznének a párt politikáját illetőleg.

Ez üléseken résztvettek: Mihalache, Maniu, Lupu, Mironescu, Madgearu, Popovici, Costachescu, Mirto, Voicu-Nitescu, Pan-Halippa és Sauciuve Savanu.

A Dimineata értesülése szerint a pártvezetőség megbízta Mihalachet, látogassa meg Vaidát és igyekezzék az erdélyi helyi ellentéteket elsimítani. Mihalache rövidesen Kolozsvárra utazik.

Sajtó alatt a Pharos első reprezentatív kötete

Schalom Asch kisregénye és tizenhárom héber, orosz, német és olasz író válogatott munkája

Cluj-Kolozsvár, június 29. A Pharos írók kiadóvállalatának első kötete a napokban sajtó alá kerül. Reprezentatív munka lesz a Pharos könyvsorozatának ez az első száma, testes, kétszáz oldalnál nagyobb könyv, tizenegy író jellegzetes műveit tartalmazva. Ezzel a nem magyar nyelvű zsidó írók szótárnak meg, hogy dokumentálják nemcsak mai nemzedékünk sajátos és felsőbbrendű elbeszélő művészetét, hanem a Pharos szellemének irányvonalát. Ugyanebben az átfogóan emberi és bensőségesen zsidó szellemiség jegyében akarják a Pharos írói folytatni munkájukat.

A kötet egy egész kis regényt közöl Schalom Asch tollából. Amerikai téma, de étellel megkomponált alakjaiban, elbeszélésének tónusában, díjaimagában és kifejezésében végig zsidó. És annyira friss és aktuális, hogy megtörtént esetnek kell hinnünk. A héber írók közül az antológiába bekerülnek: Perecnek a szentség

atmosferajába emelkedő megható meséi, Berdicevszkynek egy megrázóan gyönyörű rajza és Bubernek egy lehetségesen finom chaszid története. A modern orosz zsidókat Babel, Dymow, Ehrenburg és Jefim Sosulja képviselik markáns, szatirikus alkotásokkal. Költői prózájának legszebb darabjait, a háborúelőtti bécsi zsidó polgár mesterien gyönyörű rajzát találja az olvasó Peter Altenberg tollából. Alfréd Polgár elragadó miniatűrjeivel, Holitscher a mai Németországra kitézett szatirájával, Wassermann egy hosszabb lélegzetű elbeszélésével képviseli a zsidó belletrisztikát. De híven a Pharos programjához, nemzsidóknak, bennünket közel érintő és arisztikusan feldolgozott témáit is közli az antológia, közöttük Pirandellónak egy ragyogó groteszkjét.

Az antológia minden egyes írójáról életnagyi adatokat és alapos méltatást talál az olvasó. A könyv elé Szabó Imre, a fordító ir bevezetést.

A Goró-ügy 21 vádlottja közül csak a kilenc kolozsvári esetében rendelt el újabb 30 napi vizsgálati logságot a tordai vádtanács,

míg a 12 tordai vádlottat szabadlábra helyezték

Torda, június 29. (Az Uj Kelet tud.) A Goró-ügy 21 letartóztatott vádlottjának szerdán telt el a harminnapos vizsgálati fogsága. Szerda reggel kilenc órára tüzte ki a tordai törvényszék vádtanácsa a vizsgálati fogság meghosszabbításának ügyét. Már a korai reggeli órákban megtelt a törvényes zéki folyosó a vádlottak hozzátartozóival és az érdeklődőkkel. A kilenc kolozsvári vádlott rokonai külön tekintélyes csoportot képeznek a folyosó egyik sarkában. Rohamosan telnek a perceik, már egy félóra telt el a kitűzött idő óta és a vádtanács még nem érkezett meg. Újabb terminust tűznek ki. 11 órára. Egy kissé lecsillapulnak a nyugtalanok kedélyek. Ismét egy terminus, amikor talán megérkeznek a bírák. A vádlottak képviselőiben megjelent 8 ügyvéd is idegesen járkál lefelé aktatáskával kezükben. Az óra mutatója áthaladta az újabb terminust is és a vádtanács még mindig nem jött össze. Ismét kihirdetik a következő időpontot: délután négy óra.

Délben egy órakor hazaszállingózik a nagyszámu érdeklődő és rokon. A folyosó egyszerre kong az ürességtől, de délután négy órakor már ismét teljes számban érkezett meg a délelőtti publikum. Végre öt órakor együtt ül a vádtanács. Az ügyvédek, köztük a kolozsváriak védelmében dr. Ancusa kéri a vádlottak szabadlábrahelyezését. Az ügyész replikázik. Nem ajánlja egyetlen vádlott szabadlábrahelyezését sem.

A vádtanács végül is úgy döntött, hogy a 21 letartóztatott közül 12-öt szabadlábra helyeznek. A kilenc szabadlábra nem helyezett vasutasok valamennyien a kolozsvári CFR fizetési osztály alkalmazottai. Az ügyvédek azonnal fellebeztek a letartóztatottak esetében. Valószínűleg jövő hét kedden kerül az ügy a kolozsvári táblai vádtanács elé. A tordai vádlottak közül mindössze egy Bugnár nevezetű maradt letartóztatásban, aki azonban a Goró-ügy kirobbanása előtt már letartóztatásban volt különböző vizsgál-

élesek miatt.

A bukaresti CFR két kiküldött inspektora két hónapja folytat vizsgálatait a visszaélések ügyében. A kolozsvári vádlottak esetében 1930-ig visszamenőleg folyik a vizsgálat, míg a többi vádlottaknak tíz évre visszamenőleg vizsgálják át működésüket. A tordai vádtanács döntése nagy elkeseredést váltott ki a fogvatartott kolozsváriak hozzátartozói között. Valószínűnek tartják jogászai körökben, hogy a pénteki kolozsvári táblai vádtanács szabadlábra helyezési döntést fog hozni a kolozsváriakra is.

Nyaralási Ujság

Tudnivalók a karlsbadi nyaralásról

A karlsbadi és franzensbadi kirándulásra már a közeli napokban elindulnak az első jelentkezők. De rövidesen már az érdeklődők nagy tömege ül vonatra és indul el a rendkívül olcsó nyaralásra, mely a világ egyik legnagyobb fürdőhelyén szinte neveltséges áron biztosít három hét nyugodt gyógykezelést.

A tömeges érdeklődésre való tekintettel ismételtlen közöljük a nyaralás feltételeit.

A luxusszállás ára három hétre, melyben a vízum beszerzése, az oda- és visszautakoltségek, gyógyfürdő és orvosi kezelés is bennefoglalhatik

15.900 lej.

I. osztályú ellátás, ugyanilyen feltételek mellett

12.800 lej.

II. osztályú ellátás, teljes azonos feltételek mellett

10.000 lej.

Mindhárom kategória résztvevői elsőrangú szállodákban és éttermekben, rituális és vegetáriánus étkezéssel is, kapnak ellátást.

Mindezekon kívül az Uj Kelet, az Ecologia menetjegyirodával egyetértve, 5000 lek-t eszközöl ki a nyaralók számára. Az érdeklődőknek tíz nappal elutazásuk előtt be kell küldeniük utlevelüket, adóbizonylatukat és hatósági orvosi bizonyítványt annak igazolására, hogy karlsbadi utja egészségének helyreállítására történik.

A rendkívül kedvezményes feltételű nyaralásra azért kell idejében jelentkezni, mert megérthetjük, hogy a szokatlanul nagy érdeklődés miatt a Banca Nationala nak erre a célra fenntartott csehkoronafedezete kimerül. Feltétlenül jelentkezni mindenki, aki a karlsbadi kirándulásunkon részt kíván venni!

Dr. Gara Ernő nyaralási akciója

Kivette-e a szabadságát?

Hova megy nyaralni?

Csakis velünk jön két hétre a Fekete tengerre.

Önök is, családjának is a legidősebb, a legkitűnőbb, leggondtalanabb nyaralás nyugtunk.

Carmen Sylva két hét vasuti költséggel együtt Kolozsvártól—Kolozsvárig

2490 lej.

Constanța Hotel Palace 380 lej pótdíj.

Utazása tökéletes, kellemes lesz, számozott helyről gondoskodunk Pullmann-kocsikban, a fürdőhelyeken pompás ellátás és szórakozások.

Jelentkezzen azonnal, mert nagy az érdeklődés és csak korlátozott számban vannak helyek.

Indulás július 17-én.

Jelentkezési határidő július hó 5-ig.

Carmen Sylva

villák igazgatósága

P. N. Cordas Carmen Sylva fürdőjéről közli igen tisztelt közörségével, hogy a június 10-től július 10-ig terjedő időben a július és augusztus havi árakkal szemben 50 százalékos engedménnyel ad bérbe szobákat.

A legmodernebb komfort: (minden szobában vízvezeték, parkett, perzsaszőnyegek, fürdőszoba, telefon, penzió). Szobák rendezhetők. Nicu Cordas Bucuresti, B-dul Basarab 135. Telefon 3-67 90 és a vállalknál.

A kormány a lojalis

A küszöbön áll hazafias

Cluj-Kolozsvár

(tet tud.) A román fasztások idején.

Duca volt minik hogy az erdélyi alakulatokat legkikvidálja. Ennek napon belül meg

azonban semmi ez a felosztás. Híteristák még a

tek, mint eddig. Ugynevezett Nedr ki annak érdekében

mányköröktől hivatalos figyelm

garázdálkodások sóban egy ugyne rendezett, amely

díg példanélküli menő lojalitástól

pegő demonstráci

Hogy a hivatal reagált a brassó szolgáljon dokum

hány lapidézett. „A ségő gukt

A Nagyszeben bürgisch-Deutsche ner Hermann képi

leristák vasárnapi s többek között e

„A mult vasár

gyűlésben az az u az államhűség u

népközösség, ha történt. Ez eddig

magában véve a pitáni, hogy ezzel

léptek... A mi r hogy mikor és u

állást állampoliti

egységes népi s vezető testületet

aktól a joguktól. ben döntsenek. M

gaszkodunk ahb nyilatkozásoknál

kikapcsolódjanak séges akarata és

gyűlése veszélyes tományi vezető.

zetten azt állít

való kapcsolatai

ál fenn az eddig

között s a román

váltásai folyt

ama saját néme

dásokkal, akik u

hez. Sulyos fennta

Theil Karl Herr

len is, amely s

nek nines szüks

ségeknek, a hat

nunk.

Nem a mi dol

az államhatalm

más kisebbség

feh

Népközösség

gondolatához kifo

mint népközössé

arra, hogy egy

átkozzuk és lebe

akik ezt teszik.

ek ismerjék el.

Ilyen méltóság

hasem ü

Az utóbbi hat

városaink négy

kolaink komoly

A kormány megkegyelmez a felosztásra ítélt német hitleristáknak a lojális brassói napért?

Egy megvert kutya szüköléséhez hasonlítja a szász sajtó a brassói hitlerista nap hangos hűségnyilatkozatát

Példátlan felháborodással irnak régi tekintélyes szász orgánomok az erdélyi hitleristák denunciació-szambamenő lojalitási rohamáról

A küszöbnálló felosztást akarták elkerülni a hitleristák a brassói álbazafias parádéval

Cluj-Kolozsvár, június 29. (Az Uj Kelet tud.) A romániai németiség még a választások idején kötelezettséget vállalt. De a volt miniszterelnökök szemben, hogy az erdélyi és bukovinai hitlerista alakulatokat legkésőbb július hó elsejéig likvidálja. Ennek a felosztásnak néhány napon belül meg kellett volna történnie, azonban semmi jel nem vall arra, hogy ez a felosztás küszöbn állana, sőt a hitleristák még élelkebb agitációba kezdtek, mint eddig. A hitlerista szervezet, az ugynevezett Nedr zseniális trükköt agyalt ki annak érdekében, hogy mértékadó kormányköröktől kegyelmei nyerjen és a hivatalos figyelmet elterelje a hitlerista garázdálkodások valódi lényegéről. Brassóban egy ugynevezett hitlerista napot rendezett, amely a németiség életében eddig példanélküli és egész a denunciació-szambamenő lojalitástól és megalázkodástól csepő demonstrációba fulladt.

Hogy a hivatalos németiség hogyan reagált a brassói manifestációra arra szolgáljon dokumentum az alábbi néhány lapidéz.

„A hitleristák más kisebbségek bőrére akarják magukat fehérre mosni“

A Nagyszébenben megjelenő Siebenbürgisch-Deutsches Tageblatt-ban Plattner Hermann képviselő foglalkozik a hitleristák vasárnapi brassói gyűléseivel s többek között ezeket írja:

„A múlt vasárnap Brassóban tartott gyűlésben az az újszerű számunkra, hogy az államhűség mellett hűtvetés nem a népközösség, hanem egy párt nevében történt. Ez eddig sohasem fordult elő, és magában véve a dolgot, meg kell állapítani, hogy ezzel megdöntöttük a ura léptek... A mi népi politikánk ügye az, hogy mikor és milyen módon foglalunk állást állampolitikai kérdésekhez s amíg egységes népi szervezetünk van, ennek vezető testületét nem szabad megfosztani attól a joguktól, hogy az ilyen kérdésekben döntsenek. Mert eddig gondosan ragaszkodtunk ahhoz, hogy az ilyen megnyilatkozásoknál az összes pártellenetiek kikapcsolódjanak s a népközösségnek egyetemes akarata és véleménye jusson kifejezésre. Ettől a NEDR brassói gyűlése veszélyesen eltért. Az erdélyi társonyi vezető, Dörr Albert dr. kifejezetten azt állította, hogy az államhoz való kapcsolataink kérdéseiben ellentét áll fenn az eddigi népvézet és a NEDR között s a románság iránti hódolat nyilvánításai folytatás-összekötők, ama saját német néptársak elleni támadásokkal, akik nem tartoznak a NEDR-hez.

Sulyos fenntartással kell viseltetnünk Theil Karl Hermann ama kijelentése ellen is, amely szerint nekünk, németeknek nincs szükségünk, mint más kisebbségeknek, a határokon túlra kaecintgatnunk.

Nem a mi dolgunk polgártársainkat az államhatalom előtt gyanúsítani s más kisebbségek bőrére magunkat fehérre mosni.

Népközösségnél vonatkozásai az állam gondolatához kifogástalanul korrektek. Mi mint népközösség nem vagyunk rántalva arra, hogy egymást kölcsönösen szidjuk, átkozzuk és lebecsméreljük, hogy azokat, akik ezt teszik, kegyesen jó gyermekeknek ismerjük el.

Ilyen méltóságatlan játékot még sohasem üzték közöttünk...

Az utóbbi hat hónap alatt elvesztettük városaink négy szász polgármesterét, iskoláink komoly veszélyben vannak, köz-

segeinket kétségbeesetten sujtják a jegyzőhelyezések és az állami iskolaépítési kötelezettségek.

Ilyen időben az azonosvérű testvért rágalmozni, támadni és szidalmazni, csak hogy ezáltal a hatalom bírkokosainál kegyencekké váljanak, nyilvánvaló örület.

Ha most nem tartunk össze és nem fogunk össze, akkor egészen el vagyunk veszve és az elvesztett sohasem fogjuk visszaszerezni.

„Undorral és a legmélyebb szegyenkezéssel“

De ennél is felháborodottabb hangon tárgyalja a dolgot a csütörtök déli számának „Megalázás“ című vezércikkében a „Kronstädter Zeitung“.

„Undorral és a legmélyebb belső szegyenkezéssel teljesítjük azt a kötelességünket, hogy a NEDR brassói és keresztényfalvai gyűléseivel szemben állást foglaljunk“ — kezdődik a cikk.

„Mi indította egy népkisebbségnek éppen különösen a nemzeti jellegű hangulkozó pártját arra, hogy olyan revizió-

ellenes tüntetést rendezzen, melyet élességében és szenvedélyességében még az Universtul vagy Curentul sem igen multhat felül. Önkéntelenül azt kérdezi mindenki,

vajjon ez ország németiségének olyan rossz a hírneve, vagy politikai lelkiismerete, hogy saját államhűségének hangos kikiáltásával és a külső támadások elhárításával nem éri be, hanem ezen jóval túlmenően még kénytelen az ország nememét kisebbségeit nyíltan irredentizmussal a „határokon túlra való kaecintgatással“ gyanúsítani.

Amikor Brandsch volt képviselő több, mint két évvel ezelőtt a Bukaresti Tagblatt-ba írt „Veszélyes barátok“ című cikkében a kisebbségeket államhűségük színt próbálta osztályozni, a felháborodás vihára támadt azokban a körökben is, amelyek most messze túlhaladták azt a cikket.

„A megújítópárt az ország közvéleményének többévi provokálása által annyira izzó parazsat gyűjtött a fejére, hogy azt most

Létrejött a balti-államok szoros külpolitikai együttműködésére vonatkozó egyezmény

Kaunas, június 29. A litván távirati iroda jelenti, hogy Lettország és Észtország elfogadták Litvánia javaslatát a három balti-állam szoros külpolitikai

együttműködésre vonatkozólag. A litván, lett és észt kormányok képviselői július 7-én Kaunasban (Kowno) első konferenciájukat fogják megtartani.

„A nemzeti munka védelméről szóló törvény — megnyitja az ország kapuit a külföldiek előtt“

Huszonhatezer külföldi tartózkodik az országban, ebből huszezer alkalmazott. Iorga szerint a közvélemény nem ilyen értelemben kérte a román elem támogatását

Bucuresti-Bukaret, június 29. (Az Uj Kelet tud.) A nemzeti munka védelméről szóló törvény szenátusi vitája során D. R. Joanitescu volt munkügyi miniszter szenzációs érdekességű beszédet tartott, azt a megállapítást téve, hogy a jelenlegi törvény nemcsak hogy nem zárja el, hanem ellenkezőleg, megnyitja az ország kapuit a külföldi alkalmazottak előtt.

— Számokkal fogom bizonyítani — mondotta D. R. Joanitescu —, hogy ez a törvény, amelyből a kormány oly nagy dolgot csinált, amelynek kedvéért néhány minisztertanácsot hívott egybe, szélesre tárja az ország kapuit a külföldiek előtt, akiknek számát a mainál lényegesen nagyobbra növelheti. Munkügyi miniszteri tevé-

kenységem idején statisztikát készítettem az országban dolgozó alkalmazottak számáról és nemzetiségéről. Nos, a törvény rendelkezései egy millió gyár és műhelymunkást, 300.000 kereskedelmi alkalmazottat és 300.000 iparost érintenek, összesen tehát 1,620.000

alkalmazottat. — Romániában pillanatnyilag 5000 mérnök van alkalmazásban. Ebből 500 külföldi. Ha azonban a jelenlegi törvény által megengedett százalékszámmal fogják a külföldiekkel szemben alkalmazni, úgy ezer mérnök előtt nyílnak meg az országhatárok. A törvény tehát csak rosszabbítja a helyzetet.

— Az országban jelenleg huszonhat ezer utlevéllel rendelkező külföldi tartózkodik, valamint nyolcezer Nanzen. utlevél. Az utóbbiak nem képezhetik vita tárgyát. Orosz emigránsok és örmények, akiket a nemzetközi jog véd. A huszonhatezer külföldből hater ezer munkaadó és huzezer alkalmazott. Az utóbbiak között vannak mérnökök, technikai munkások, adminisztratív tisztviselők, az egészen bizonyos, hogy nem jönnek külföldről emberek hozzá, hogy a kikötőkben, vagy másutt dolgozzanak. A huszezer alkalmazott között csak kilencezer irodai tisztviselő van. Nos, mi lesz a helyzet, ha ez a törvény életbe lép? Kilennezer irodai tisztviselő helyett a huszszázalékos

csak alázatos, lealacsonyító térdrehulással rázhatta le.

Ez a számla: a NEDR minden politikai ügytelenségért ma a mi egész népi politikai tekintélyének és önértetének feladásával fizet, a rohamesapatparancsnokkal, felvonulásokkal és egyenruhákkal való hangos tromfolásért canossajárás kell csinálni köves uton és meztelen térdrel. Nincs-e igaza annak a kiskükküllömegei tekintélyes szász gazdának... aki ezt a pártot a megalázkodás pártjának nevezte?

A NEDR revízióellenes tüntetése és hűségnyilatkozatai úgy tűnnek nekünk, mint egy megvert kutya szükölése ebben az időpontban, amikor népünk az egész vonalon a legnehezebb védelmi állásban van.

Ezzel szemben lágy és színtelen mindaz, amit a NEDR a hűségnyilatkozatok fejében ellenköveteléseknek állított fel, undorító és megalázó, amit saját néptársainak az állammal való denunciaciója terén végeztek...

„Szomorú a mérleg, amelyet a NEDR tüntetéseiből... készítenünk kell. A védekezésnek egyetlen szava sem hangzott el tanügyünk fojtogatása ellen, a közigazgatási életből való kíméletlen kiszorításunk ellen, a hallatlan adószanyargatás és a sok többi törvénytelen tulkapás ellen, amely népéletünket fenyegeti... Kell-e ez és hova vezet ez?

— A román himnuszot kétszer, a mi alkotmányunkban megállapított erdélyi szász néphimnuszot viszont egyszer sem játszották és énekeltek a megalázó mozgalom gyűlésein. Ez jelképezi a NEDR fokról-fokra való lezüllesztését.

És az eredmény...

Eddig a régi tekintélyes szász orgánomok. Egyletore azonban úgy látszik a hitleristák ülnek a nyeregben. A Dimineata ugyanis kormány körökben megérdeklődött, hogy mi a helyzet a július 1-én végrehajtandó felosztás ügyében, mire azt a választ kapta, hogy az ügy tanulmányozás alatt áll és a legközelebbi minisztertanács tárgyat fogja képezni. Ez a válasz alighanem azt jelenti, hogy a kormány hajlandó megkegyelmezni a halálra ítélt hitlerista szervezeteknek — a szép brassói demonstrációért.

arányszám megadja a lehetőséget a külföldi vállalatnak, hogy hatvanezer külföldit hozzonak az országba.

Beszédének befejezésében kijelenti végül D. R. Joanitescu, hogy nem lehet különbséget tenni a törvény alkalmazásánál a román állampolgárok között, bármilyen származásúak is volna. Ezeknek jogait a békeszerződések de az egyesülés ténye is garantálja. Itt találtuk őket, román állampolgárok, a mieinket. Kéri a kormányt, hogy vonja vissza ezt a törvényjavaslatot.

A további vita során Mircea mérnök, Gafencu, Samoil, majd Jorga professzor szólaltak fel. Jorga rámutatott arra, hogy a törvényt kívülről erőszakolták a kormányra s hogy az a román elemet nem olyan értelemben támogatja, mint ahogyan e támogatást a közvélemény kérte.

A szenátus végül általánosságban elfogadta a törvényjavaslatot, majd a szakaszonkénti vita során különböző újabb módosításokat eszközöltek rajta.

A negyedik szakasz így módosult: A kereskedelmi törvénykönyv diszpozíciójától eltérve a jelen törvény első szakaszában megjelölt vállalatok kötelesek román nyelven vezetni az iktatókönyvet, a naplót, a leltárt, a főkönyvet és egész belföldi levelezésüket.

Az ötödik szakasz első bekezdését ilyen értelemben változtatták meg: Az állam biztonságának érdekében minden olyan ipari vállalatnál, amely természete: folytán közvetlen összeköttetésben van a nemzetvédelemmel, az idegen és román személyzet inkardrálsát csak az ipar és kereskedelmi minisztérium felhatalmazásával lehet elvégezni — egy bizottság referátuma alapján, amely bizottságban helyet foglalnak a miniszterelnökség, az ipar és kereskedelem, a munkügyi minisztérium és a nagyvezérkar képviselői. Ezek a kategóriák: a bányai ipar, szállítási eszközök, hadianyagok és muníció készítésére képes fémipar, gáz és robbanószerek gyártására alkalmas kémiai üzemek, valamint az energia-termelő ipar.

KÖZGAZDASÁG

Folynak a munkálatok a kereskedelem és iparügyi minisztériumban az új kontingentálási rendszer megállapítására

Bucuresti-Bukareszt, június 29. Jelen tette az Új Kelet, hogy a kereskedelem és iparügyi minisztérium az importszabályozó igazgatóság jelentésének alapján elhatározta, hogy kontingentálási rendszert újabb, ötödször is módosítani fogják.

Az ellenzék részéről a parlamentben tett interpellációk után a kormány gazdasági bizottsága komolyan hozzáfogott az új kontingentálási rendszer megszövegezéséhez.

A kontingentálási rendszer módosításával egyidejűleg a kormány gazdasági bizottsága, a Banca Nationalával karöltve, elhatározta, hogy a kompenzációs- és az exportrendszer is módosítani fogják.

Miután azonban az új kontingentálási rendszer megállapításánál a kormány nem akar az előbbi rendszerek hibájába esni, melyeket mindenkor a gazdasági körök véleményének meghallgatása nélkül szövegeztek meg és így vagy az egyik vagy a másik gazdasági érdekeltség érdekében kerültek, a kormány elhatározta, hogy az új rendszer megszövegezése előtt meghallgatja az összes számottevő gazdasági körök véleményét.

Az Agronomul — Gazdák Általános Biztosító R. T.

Folyó hó 23-án tartotta Aradon 12-ik évi rendes közgyűlést.

Az igazgatóság jelentéséből a következő figyelemreméltó adatokat ragadjuk ki. Az elemi ágazatokban 21.688.783, az életbiztosításoknál pedig 5.967.054, összesen tehát 27.655.837 lej díjbevétel ért el a múlt évben. A megelőző évi díjbevétellel szemben alig két százalékos növekedés mutatkozik, ami azt igazolja, hogy a gazdasági válság következtében az intézeteknél általában észlelt díjösszegeknek a folyamatos megállapítása, az intézeteknek eddig közzétett mérlegadataival szemben ez a legkedvezőbb képet mutatja.

A kárarány is kedvező tendenciát mutat.

A kereskedelem és iparügyi minisztérium ezért egy körlevelet intézett az összes nagyobb export-import cégekhez, melyben felhívja ezeket, hogy memorandumokban ismertessék a minisztériummal összes sérelmeket, panaszokat és kívánásaikat a kontingentálási rendszerrel kapcsolatban.

A minisztérium elhatározta, hogy amíg ez a nagyfontosságú anyag össze nem gyűl, addig a kérdésben felfüggesztenek mindenféle tárgyalást.

Miután a kért anyagot összeszedték, a kormány gazdasági bizottsága összeül és ülés keretén belül tanulmányozza az összes kéréseket és panaszokat, végleges határozatot hoz a kérdésben.

A régi kontingentálási és kompenzációs rendszer csak addig marad életben, amíg az új rendszert meg nem állapítják.

Az új rendszer megszövegezésére pedig még a legközelebbi napokban, valószínűleg július elején sor kerül.

Ta-arescu miniszterelnök személyesen vezeti a kereskedelem és iparügyi minisztériummal az új rendszer előkészítési munkálatait.

amennyiben a károk fizetésére az elemi tiszta díjaknak csak 35 százaléka lett igénybe véve. Ez annál is inkább érdemel figyelmet, mert tudvalevőleg ez intézet a legmesszebbmenő díjkezelésének két nyújtja ügyfeleinek. A társaság egyebekben a bécsi „Duna” biztosító és a „Magdaburger” Viszontbiztosító érdekközösségébe tartozik.

Az intézet kinnlévőségét is lényegesen apasztotta. Fokozott mobilitásán felül tartós értékű tőke elhelyezéseket is eszközölt a társaság. A konverziós törvény az intézetnek nem okozott veszteségeket, miután a jelzálogüzletkezelést mindig tartózkodott. — A lefolyt üzleti évben 404.671 lej tiszta nyereséget ért el.

Az igazgatóságba még beválasztott Oromolu Mihály, a Nemzeti Bank volt kormányzója.

SPORT

Mi lett a trieszti ultra felvett 300.000 lejjele?

Érdekes leleplezések a futballszövetség furcsa pénzügyi gazdálkodásáról

Cluj-Kolozsvár, június 29. A Románia sportját közelről érdeklő problémák, mint a román vívók gyenge szereplése Varsóban, ki lesz Románia labdarugó-bajnoka, megtartják-e a román-magyar atlétikai versenyt, mind eltörpülnek a július 8-án sorra kerülő szövetségi közgyűlés mellett, mely már hetek óta foglalkoztatja ugy az egyesületek vezetőit, mint a sportsajtót.

A szövetség jelenlegi vezetőségének hatalmas ellenzéke van, mely igyekszik a saját részére biztosítani Románia labdarugó-sportjának kormányrudját. A bukaresti lapok tele vannak a jelenlegi vezetőség működését kritizáló cikkekkkel, amelyek különösen éles bonékos alá veszik a szövetség pénzkezelését. Ezekből a cikkek közül világosság derül arra a lelkiismeretlen gazdálkodásra, amellyel a futball-sportból beinkasszált pénzeket a szövetség vezetői kezelik. A Curenul egyik legutóbbi számában vesszük az alábbi cikket, amely feltűnő világot vet a Lucescu-Luchide-rezsim vezetésére alatti szövetség pénzügyi gazdálkodására.

„Kérem az összes sportújságírókat, legyenek mellettünk, midőn az egész sport-társadalom nevében időről-időre való és

pontos kimutatást kérünk a szövetségi pénztár ügykezeléséről. Egy ilyen követelést csak azok ellenézhetnek, akik szubvenciókat várnak, avagy kapnak a szövetségi pénztártól. Ezt a pénztárt ma föltöbb fura módon kezelik. Minden elismerésünk Lucescu uré, aki az Unirea Tricolor élén dicsőretreméltó tevékenységet fejt ki. Nem hallgathatjuk el azonban, hogy egy a szövetségnek a Banca Nationalánál lévő betéti számláját ellenőrző diskret razzia fantasztikus dolgokról rántotta le a leplet.

Kiderült ugyanis, hogy a szövetség pénze nem a szövetség, hanem Lucescu ur nevére van letéve. Türelmetlen visszaélés ez.

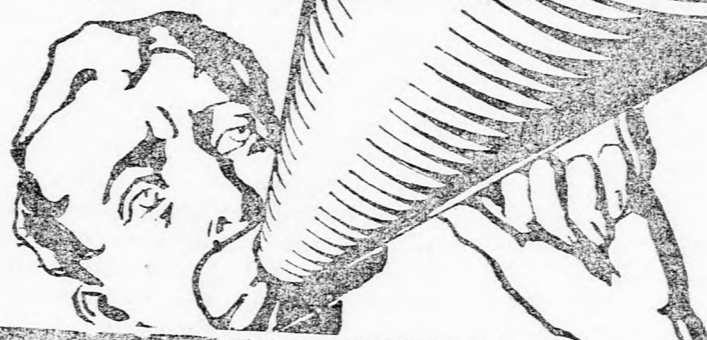
A szövetségi számla a mai nappal a következő képet mutatja:

1. Betétek. a) 1933 június 6-án betétek 960 ezer lejt. (A Balkaniada tiszta jövedelme.)

b) 1934 április 28-án, éppen tíz hónap múlva Lucescu ur 200 ezer lejt tesz be.

c) Ugyanezen a napon betesz még 300 ezer lejt. Ez a Jugoszlávia elleni meccs után történt. De 1933 június 6-ika és 1934 április 28-ika között nem volt a szövetségnek mit betenni a különböző illetékekből

Julius
3-a
az

Lehet, hogy életének szerencsés napja lesz, de éppen úgy, lehet a pech, a szomorúság napja is, ha nem ujtja meg idejében sorsjegyét!

A román állami osztályosorsjáték irattára tele van azok kinos reklamációival és panaszaival, akik elhanyagolták sorsjegyük meghosszabbítását. Az állhatatosság a szerencse legfőbb kelleke.

Legyen jelen a szerencsés lehetőségek urnájánál. A III. osztály számosságát fog teremteni, mert az állandó nyeremények mellett az urnában van még három, egyenként egy milliós vándor nyeremény is.

Ujtsa meg sorsjegyét, amíg nem késő!
A Román Állami Osztályosorsjáték

Főelárusítóhely

Economia S. A. Cluj, Piața Unirii 23.

Telefon: 759

Főelárusító: RÉVÉSZ ERNŐ Tg. Mures

Főárusítás

BANCA ILIESCU S.A. CLUJ

Telefon: 11-54

és járulékokból?!

De menjünk át a másik fejezetre: a pénzek felvételéhez.

a) 1934 március 22-én Lucescu 60 ezer lejt vesz fel. Mire?

b) 1934 május 16-án 300 ezer lejt vesz fel. Mire szolgált ez a pénzfelvétel? A román válogatott csapat trieszti utjának költségeire? Helyes Dehát a román expedíció az olasz szövetségtől felvette az ut költségeit jó olasz lírában. Hol van ez a pénz? Miért nem fizette be Lucescu ur? És hogy védjük mi meg az Unirea Tricolor szimpatikus elnökét, amikor az egész város azt beszéli, hogy ebből a pénzből fizették a Triesztina bukaresti utját, a mely Lucescu ur magánüzlete volt?

Még csak egy szó, Lucescu ur. Ha, isten mentsen, meghalna holnap, vajjon megérné a szövetség azt, hogy a pénz birtokába jusson, amely a törvények szerint automatikus módon örökösére szállna? Na látja!

Stefanescu és Dobosan kilépésük nyilatkozata érkezett be tegnap a szövetséghez. Velük hétére emelkedett azon játékosok száma, akik az Universitatea együtteséből való kilépésüket jelentették be.

A BÉCSI HAKOAH minden valószínűség szerint július 15 és 17-én játszik Kolozsváron, az eddigiéik szerint a Haggibor és Romania ellen. Ha sikerül a világhírű bécsi zsidó csapat kolozsvári mérkőzéseit nyelbeütni, az első mérkőzésen a Haggibor ujjalakított együttese lesz ellenfele, amely egyuttal a kolozsvári zsidó csapat kolozsvári bemutatkozó mérkőzése is lesz.

Az olasz labdarugó szövetség határozatban mondotta ki, hogy a világbajnokságot nyert olasz válogatott elhárít magától minden olyan revansjellegű meghívást, amely olyan nemzeti válogatott részéről jönne, amely a világbajnoki tornán az olasz válogatottól vereséget szenvedett.

Chiroiu a NAC-é. A játékosért a nagyváradi csapat 24.000 lejt fizet a bukaresti CFR-nek.

Az egyiptomi Union Recreation augusztus hó folyamán romániai turára jön.

Az

A történelem esztől fűtött utjában a végzetet az zések azok az eszt az eszméket és stitik.

Princip szerb 20 évvel ezelőtt dült, a végzet irat akarat eme kom magá örültségnek örültség mögött és értelmi célkitű. Egyének és népe tenetes — és mija — átkozott eszt cipé, mert vérbe ságba, a szó kom ben vett katasztr lágot. De e katasz telmi és akaratit. A szörnyszülött t tet jelentő eszték kányként esztott az ősi emberi eszt kánya volt, de a s cta forradalom eszt mindközönségesen zésnek, faji és ne vezünk.

Husz év történe kívül kécsi, viszon galzdagsága, amely rendelkezésre áll, le munkra, hogy a mérlegét felállítsu.

Vitathatatlan té vői revolverdörren ben a végzet fűstj ra, mely akkor e golyója nélkül is s hetetlen volt. A k kadesörtető politik kasszemet nézett a mussal és a franci kel. A világlapok lyó harc diplomáci lyéletlenül állott, a lenséggel később a össze. Az elnyomot ségek tudatalatti egyben reszkető fé nak a pokolnak fel boszorkányait és öi kos keze szabadító. Önként addók a a szarajevói revol dása esetén hosszú vagy teljesen elmar boru kitörése?

Ha ama történel nivóját akarját be ligenciáját és érze kés alá, akik ugy a a tulsó parton inn zas évek világlapit aligha boesátkozha tó, optimista megá

A német császár ben óhajította és a franciák államférfi egyben szintén lesz. Az orosz cárizmus háborútól, de a há mára a belső szű való megszabadulás gyar monarchia fölfiai, bőszt korlátolt kardesörtető politik lám egyedül Ferenc király volt az, aki te a katasztrófát s tékig el szerette vo lágkonflagráció leho

A történelem utja tosak és bár eszmé lik ki irányvonalát esztben az ösztönök uralt véletlenek az gikus esztelkedeteikk logikáját meghatáro Princip Gavrião d magá esztigeteltségé len esztelkedet volt, d szükségyszerű törté n látszik. Vérbe és grv lágo, de e vérözönbö eszmék, új rendszeré hatalmi csoportosul nyok. Átkozott és v

Az átkozott évforduló

A történelem eszméitől és törekvésektől fűtött utján a végzet, helyesebben a végzet alakító ösztönök és érzések azok az eszközök, amelyek ezeket az eszméket és törekvéseket beteljesítik.

Princíp szerb diák revolverét, mely 20 évvel ezelőtt Szarajevóban eldőrdült, a végzet irányította, az ösztön és akarat eme komplikált eredője. A tett maga örültségnek látszott, de eme örültség mögött évszázadok akarásai és értelmi célkitűzései húzódtak meg. Egyének és népek szempontjából rettenetes — és mint egy angol lap írja — átkozott eszelekedet volt a Princípé, mert vérbe, gyászba, nyomorúságba, a szó komor és komoly értelmében vett katasztrófába taszította a világot. De a katasztrófát évszázadok értelmi és akaratú tényezői érlelték meg. A szörnyszülött, amely Princíp végzetét jelentő eszelekedetéből modern sárkányként csapott le az emberiségre, az ősi emberi ösztönök elszabadult sárkánya volt de a sárkány, lelkét a francia forradalom eszméi tüzeltek, melyet mindközönségesen nemzeti önrendelkezésnek, faji és nemzeti öntudatnak nevezünk.

Husz év történelmi távlatnak rendkívül keleti, viszont az élmények keserű gazdagsága, amely mindannyiunk rendelkezésére áll, lehetségessé teszi számunkra, hogy a szarajevói tragédia mérlegét felállítsuk.

Vitathatatlán tény, hogy a szarajevói revolverdörrenés pokoli füstje egyben a végzet füstje volt. Az atmoszféra, mely akkor Európára ült, Princíp golyója nélkül is súlyos, szinte elviselhetetlen volt. A német imperializmus kardsörtető politikája már akkor farkasszemet nézett az angol imperializmussal és a francia reváns-törekvésekkel. A világpiacok meghódításáért folyó harc diplomáciai uton épp oly kiélemtelenül állott, mint amily kíméletlenséggel később a fegyverek csaptak össze. Az elnyomott népek és nemzetiségek tudatalatti reménykedéssel és egyben reszkető félelemmel várták annak a pokolnak fellángolását, melynek boszorkányait és ördögeit Princíp gyilkos keze szabadította fel.

Önként adódik a kérdés, hogy vajjon a szarajevói revolverdörrenés elmaradása esetén hosszú időre kitolódott, vagy teljesen elmaradt volna a világháború kitörése?

Ha ama történelmi figurák értelmi szintjét, akaratú beállítottságát, intelligenciáját és érzelmeit vesszük bonczás alá, akik úgy a tulsó partról, mint a tulsó parton innen az ezerkilencszáz éves világpolitikáját irányították, aligha bocsátkozhatunk visszafelé ható, optimista megállapításokba.

A német császárság, legalábbis elvben óhajtott és akarta a háborút, a franciák államférfiai féltek tőle, de egyben állami érdekeikre készületek. Az orosz cárizmus szintén remegett a háborútól, de a háború jelentette számára a belső szociális feszültségektől való megszabadulást. Az osztrák-magyar monarchia főkatona és államférfiai, bőséges korlátoltságukban szintén kardsörtető politikát folytattak s talán egyedül Ferenc József császár és király volt az, aki sejtette és megérezte a katasztrófát s aki bizonyos mértékig el szeretne volna kerülni egy világháború lehetőségét.

A történelem utján azonban titokzatosak és bár eszmék és akaratok jelölik ki irányvonalát, mégis a legtöbb esetben az ösztönök és érzelmek által uralt véletlenek azok, amelyek illogikus eszelekedeteikkel az események logikáját meghatározzák.

Princíp Gavriilo diák eszelekedete, a maga elszigeteltségében örült és értelmetlen eszelekedet volt, de hatásában mégis szükségszerű történelmi eszelekedetnek látszik. Vérbe és gyászba borította a világot, de e vérözönből új konstelációk, új eszmék, új rendszerek sarjadtak ki, új hatalmi csoportosulások és új erőviszonyok. Átkozott és véres volt a Princíp

revolvergolyója által elindított négyéves tűzvész de e tűzvészből született meg egyes nemzetiségek felszabadulása, az orosz cárizmus bukása, a német imperializmus csődje s az osztrák-magyar monarchia erőszakra épült, nyikorgó épületeinek összeomlása.

Diádok és kétségbeesések, igazságok és igazságtalanságok forrtak ki a négyéves világháború boszorkányüstjéből, amelynek világrengető jelentőségén kívül az a tragikum adja meg történelmi bélyegét, amelyet napjainkban önként és szenvedünk át teljes hevességgel és le-sújtottsággal.

A legutolsó négy év eseményei azt bizonyítják, hogy Princíp golyója, ha végzetes is volt, a civilizáció emberiség végzetét nem egészen teljesítette be. Azok az erők, amelyek a világháborúban egymással harcoltak, csak látszólag diád-maskodtak, vagy győzeltek le. A békekötések után tizenöt évvel a háborus veszély hatalmasabb, mint 1934 júniusában volt.

De a félelem és a kockázat borzalmas nagysága is tudatosabb ma, mint a világháború kitörése előtt volt. Csúpan a háborus veszély göca helyeződött át a tény-

leges Balkánról a civilizatórikus értelemben vett új Balkánra: Közép-Európára.

Az ösztönök, az érzelmek elszabadultsága ma ezer és ezer Szerajevó rettenetű lehetőségét vetíti a történelem felé.

Es ennek a lehetőségnek ma egyedül az az értelmi erőfeszítés vehet gátat, melyet 1914-ben egy túlfeszített érzelmi robbanás semmisített meg.

Az sem vitás, hogy a béke fenntartása ma szélesebb érdekek természetes törekvése, mint 1914-ben.

A tábornokok, a hadiszállítók ma sem változtak, de a történelmi tanulságok, amelyeket a világháború adott, még elevenen vibrálnak a résztvevők idegeiben. A gázháború rémségeinek előrevetített arnyéka, a jómódu és privilégizált lakosság fantáziáján is rémülettel tölti el.

A logika és az értelem tehát egy új világháború ellen beszél. De a logika 1914-ben is a háború ellen szólt. Mégis a fanatizmus és az örület győzött. Ma az értelem utolsó pozíciói felkészülten állnak szemben az állati ösztön hurrával, de a Princípek és a Princípek revolverei számosabbak, mint a tenger fényve.

S ennek tudata az átkozott évfordulót még átkozottabbá teszi. Hiszen 1914-ben még átkozottabbak is.

Ma már mindenkinek csak veszteni valója van. Nemcsak az életünk forog veszélyben, de utódaink élete, sőt maga az élet is veszélyben forog.

Salamon László

Az albán kormány dezavualta az olasz kormányjelentés valóságát a durazzói flottalátogatással kapcsolatban

Tirana, június 29. Az albán távirati ügynökség a kormány sajtóirodájának követhető hivatalos közleményét tette közzé:

Ellentétben egy római félhivatalos közleményben közölt és a Transoecania rádió útján is továbbított kommuniké adataival,

fel vagyunk hatalmazva annak kijelentésére, hogy az olasz flotta június 23-i látogatása a durazzói (Durrës) kikötőben nem volt előkészítve az albán kormány hozzájárulásával és e tekintetben semmiféle előzetes értesítést nem kapott a kormány.

A kisebbségi diákok 80, a többségiéek 20 százaléka bukott el a kolozsvári érettségi vizsgán

Jasiban felakasztotta magát egy diák, mert nem volt pénze az érettségi faxára

Cluj-Kolozsvár, jun. 29. A bakka-laureatusi vizsgák írásbeli eredményeit ma délelőtt hirdették ki a Baritiu gimnáziumban és a Regina Maria leánygimnáziumban székelő érettségi bizottságok. A ma kihirdetett eredmény még az eddigi évek bukási arányszámához képest is megdöbbentő.

A felelőtlen híresztelések, melyek ötven százalékos bukásokat jósoltak, valóra váltak. A diákokra, akiket az év folyamán a legkülönbözőbb szabályokkal tartottak hét éven keresztül féken, akik közül még az osztályvizsga utolsó napján is kicsaptak kisebb-nagyobb „bűnökér” egyeseket, tragikus megfélemlítésként hatott az írásbeli vizsga eredménye.

A nehéz írásbeli vizsgákra a diákok hihetetlen erőfeszítéseket tettek. Ugy a kisebbségi, mint a román iskolák növendékei éjjel-nappal tanultak a megnehezített érettségi vizsgálatokra.

Az eredmények azonban nem úgy alakultak, ahogy a diákok várták. 245 jelentkező közül 128 diák elbukott.

A felére megrostált érettségiző diákságnak bizonyára még jó nagy százaléka fog a szöbelin is megbukni.

A legérdekesebb az írásbeli érettségi statisztikában azonban nem az ötven százalékos elbukás. Hanem az, hogy

a román iskolák növendékeinek husz százaléka bukott meg az írásbelin, 115 diákból 23, a kisebbségi iskolák növendékeiből pedig husz százalék ment át: 130-ból 23.

A váratlanul rossz eredményt a diákok sehogyszem tudják megmagyarázni maguknak.

Nem értik azt sem, hogy a Baritiu-gimnázium 12 zsidó diákja közül hogyan

bukott meg hat az írásbelin, holott a hat fiú között osztályuknak legjobb tanulói is voltak.

Az első tragédia

Jasi, június 29. Ma reggel felakasztva találták a jasi liceum internátusának kertjében Teodor Onofrei diákok, egyikét az iskola legjobb tanulóinak, aki most vegzte el tanulmányait. Az ügyészségnek címezett levelében az öngyilkos diák előadja, hogy nem volt elegendő pénze a 2000 lejese érettségi taxa kifizetéséhez. Így nem állt más perspektíva előtte, mint visszatérni tuberkulózis szűlei nedves házába, mire ő inkább a halált választotta.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

L. M. Tiledg. A felső ipariskolába (Scoală de conductori tehnici) csak hét gimnáziumi végzettséggel vesznek fel hallgatókat. Viszont az ipariskola elvégzése, a jövőben jogosít műegyetemre való felvételle. Palesztinára vonatkozó kérdéseivel forduljon a Palesztina Hivatalhoz, Timisoara, IV. Bulevardul Berthelot 4.

Bizalmat szavaztak a belga kormány. Brüsszelsből jelentik: A belga szenátus a kormánynyilatkozat vitájának végén bizalmat szavazott a De Brocqueville kormánynak.

A prágai lapok a cseh légi forgalmi társaságot teszik felelőssé Max Pallenberg tragikus haláláért

Prága, június 29. A Karlsbad előtt halálos repülőszerecsényesség áldozatává lett Max Pallenberget vasárnap temetik Bécsben. Több prágai lap támadást intéz a légi forgalmi társaság és az állami szervek ellen. A támadó lapok szerint bizonyítékok merültek fel abban az irányban, hogy egyes repülőgéptípusok átvételénél hanyagságok fordultak elő. A karlsbadi szerencsétlenségnél lezuhant géppel azonos típusu többi gépek is megbízhatatlannak, úgy, hogy a pilóták repülő korszaknak nevezik azokat s több ízben is tiltakoztak a gépeknek az utasforgalom szolgálatára történő beállítására ellen. A tiltakozásokat senki sem vette figyelembe s a baleseteket elfusolták. Most követelik az összes utasgépek igen szigorú vizsgálat alá vételét.

Bécs, június 29. Mára kiderült, hogy Pallenberg Miksa se végrendeletet, se semmiféle intézkedést nem hagyott hátra temetéséről. Massary Fritz, a felesége, most elrendelte, hogy férje holttestét a bécsi krematóriumban égesék el. A karlsbadi hatóságok a vizsgálatot befejezték és Pallenberg holttestére megadták az elszállítási engedélyt.

A holttestet ma délben érkezik meg a bécsi pályaudvarra, ahonnan nyomban a krematóriumba szállítják. A temetést előreláthatólag vasárnapra fogják kitűzni. Karlsbadban ma délben rövid emlékkünnepélyt tartottak. Az özevgyhez ma délelőtt egy ismert ideg-spezialistát hoztattak, mert a művésznő súlyos idegkriszisen szenved. Az orvosok teljes nyugalmat rendeltek el és eltöltötték a látogatókat.

Emelkedni fognak a nyersanyagok és az ipari termékek árai Amerikában

London, június 29. A Daily Express szerint az ezüst árfolyamemelkedése a világpiacra többek között annak tulajdonítható, hogy az amerikai kormány megkezdte ezüstvásárlásait.

Washingtoni hírek arról tudnak, hogy rövid időn belül több mint ezer-kétszázmillió uncia ezüstöt kívánnak amerikai részről beszerezni a világpiacra.

A pénzügyi ákeió a dollár újabb felhígítását jelenti s a nyersanyagok és az ipari termékek árának újabb emelkedését igyekezik szolgáljni.

Meghalt Zoro Aga, a világ legöregebb embere

Sztambul, június 29. Zoro Aga, a világ legöregebb embere ma meghalt egy ottani kórházban. Olyan öreg volt, hogy ő maga sem tudta hány éves. Zoro Agat 88 éves leánya és 12-ik feleségének odaadó ápolása sem tudta megmenteni tovább az életnek.

A tel-avivi színház igazgatója Budapesten

Budapest, június 29. Baruch Gorjacsikov telavivi színházgató Budapestre érkezett. Hír szerint magyarországi művészeket akar palesztinai vendég szereplésre szerződtetni. Utjának főcélja azonban, hogy Jusnijjal, aki Kék madár kabaréjával Budapestben játszik, megállapodást kössön. A pesti lapok sokat foglalkoznak a héber színházgató látogatásával. Az egyik lapnak elmondta Gorjacsikov, hogy Ungár Imre, a világtalan magyarországi zsidó zongoraművész 14 hangversenyt adott az elmúlt évben Palesztinában, ami rekordot jelent. Legközelebb Szigeti Józsefet szeretné megnyerni. A tárgyalások már meg is kezdte vele.

Sayers. Jellege: „Gyilkosság”. Egy hirtetőiroda titkai: vér, arany, kokain. A 28 lejes detektív-sorozatban. Kapható az Uj Kelet könyvostályában az összeg és portóköltség előzetes beklüldésével.

A palesztinai ipar és kereskedelem fejlődése a számok tükrében

London, június 29. Mint megírtuk, a napokban hozta nyilvánosságra a Jewish Agency azt a memorandumot, melyet az angol kormányon keresztül a Népszövetség bizottságához intézett a zsidó nemzeti otthon fejlődéséről és problémáiról. Nehány nappal ezelőtt közöltük dr. Nachum Szokolov, a Jewish Agency elnökének a memorandumhoz csatolt kísérelését, az alábbiakban viszont ismertetni fogjuk a memorandum ama részét, amely a Palesztinai zsidó ipar és kereskedelem fejlődéséről szól.

A palesztinai ipar fejlődésére a legjellemzőbbek a következő számok: 1921-ben 1800 ipari vállalat volt az országban, 4600 munkással és 659 ezer font befektetett tőkével. 1930-ban 2475-re nőtt a vállalatok száma, 10.968-ra a munkásoké, 2.235.000 fontra a befektetett tőke, 2.510.000 fontra az évi termelés értéke. 1933-ban a vállalatok száma 3386 (37 százalékos emelkedés), a munkásoké 19.510 (78 százalék), a befektetett tőke 5.266.000 (135 százalék), a termelés értéke 5.329.000 font (116 százalék).

Míg 1929-ben átlagosan 4,8 munkás esett minden vállalatra, addig ez az átlagszám 1933-ban 5,8-ra emelkedett. Másrészt az átlagos termelés munkásonként 1929 óta 229 fontról 2,78-ra emelkedett. — A munkások közül 16.310 férfi és 3200 nő. 1933-ban nem kevesebb, mint 586 új vállalat alakult 3200 munkással é 382.000 font tőkével.

A különböző iparágak az 1933 augusztusi számlálás szerint a következő kategóriába oszlanak:

Élelmiszeripar: üzemek száma 290, személyzet 2620, évi termelés 1.045.000 font, befektetett tőke 299.000.

Textilipar: üzemek száma 74, személyzet 1150, évi termelés 255.000 font, befektetett tőke 231.000.

Ruházati cikkek: üzemek száma 713, személyzet 2300, évi termelés 376.000, befektetett tőke 127.000

Fémipar: üzemek száma 631, személyzet 2940, évi termelés 671.000, befektetett tőke 349.000 font.

Faipar: üzemek száma 451, személyzet 2740, évi termelés 535.000, befektetett tőke 205.000 font.

Bőripar: üzemek száma 450, személyzet 1310, évi termelés 261.000, befektetett tőke 97.000 font.

Nyomdák: üzemek száma 240, személyzet 1460, évi termelés 246.000, befektetett tőke 218.000 font.

Vegyipar: üzemek száma 51, személyzet 1110, évi termelés 470.000, befektetett tőke 842.000 font.

Kő és cement: üzemek száma 159, személyzet 2650, évi termelés 1.072.000, befektetett tőke 795.000 font.

Elektro ipar: üzemek száma 40, személyzet 650, évi termelés 258.000, befektetett tőke 1.526.000 font.

Különböző iparcikkek: üzemek száma 287, személyzet 950, évi termelés 140.000, tőke 83.000 font.

Összesen üzemek száma 3386, személyzet 19.510, évi termelés 5.329.000, befektetett tőke 5.266.000 font.

Földrajzilag az ipari vállalatok a következőképpen oszlanak meg:

Tel-Avivban üzemek száma 1511, személyzet 10.000, tőke 1.786.000 font.

Haifa: üzemek száma 404, személyzet 2760, tőke 1.141.000 font.

Megnyit a Bizusai (Büdöspataka) fürdő Erdély Pöstyénje

Reuma, csusz, köszvény ellen biztos gyógyulás, 50 százalékos vasuti kedvezmény. Napi penzió 3-szori étkezéssel 100—120 lej. Szigorúan 7-11 vendéglő. Jakab Salamonné, Satu-Mare, vezetése alatt, ki esküvőket is vállal. Naponta térszene. Olcsó árak. Szobák megrendelhetők. Fürdőigazgatóság Bizusa, p. Neanda, jud. Somes.

Jeruzsálem: üzemek száma 785, személyzet 3220, tőke 615.000 font.

Többi városok és falvak: üzemek száma 486, személyzet 2620 tőke 1.641.000 font.

A fokozott ipari tevékenységgel azonban nem áll egyenlő arányban az exportról szóló számoknak a fejlődése. Jóllehet 1929 óta az exportált áruk fontértéke 1.766.929-ről 2.591.617-re emelkedett, az ipari termékek exportja azonban nem képvisel ebben a számban lényegesebb mennyiséget, miután az export nagy részét a narancstermékek foglalják el. Így az ország passzív kereskedelmi mérlege továbbra is kitünik a statisztikából. Míg az import 1922—93 között 83.148.425 fontra ruggott, addig az ősszexport ezen idő alatt mindössze 23.904.451 font volt. 1933-ban a palesztinai áruimport 8.531.900 fonttal multa felül az exportot, vagyis 11.333.333 font értékű árut hoztak be és 2.500.000 font értékű árut vittek ki az országból.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

Zsigmond Béla és tanítványainak képzőművészeti kiállítása. Zsigmond Béla, a jónévi nagyváradi festőművész három tanítványával: Zsigmondné Sziráky Julia, Dull István és Parvulescu Ionel festőművészekkel kollektív kiállítást nyit meg ma a Főter 9. számú házban lévő kiállítási teremben. Zsigmond nem először állít ki Kolozsváron. Képeit jól ismeri a közönség és most is, stílusban, felfogásban, majdnem a régivel azonos festőművész műveit szemlélhetjük. Néhány nagyon szép uccarészlet, sztabuli, velencei, ezenkívül erdélyi faluk és kisvárosok sikátorai és a nagyváradi Körös-part változatos ábrázolásai tűnnek ki elsősorban a kiállításból. Van egy-két szép csendélet, különösen a Sziráky Julia finom és hangulatos gyümölcs és virágcsendeleitei tartkítja a kiállítást. Itt-ott érdekes tájképek és kevés emberábrázoló kompozíció. Zsigmond legújabb tájképei mozognak csak a modern festőművészet irányai felé. Nagyon sikerült a Maniu-portré, szintén Zsigmond Béla munkája. Parvulescu, Dull kisebb művei is tehetséges, fiatal művészek munkáját igazolják. A képzőművészet katalógusa egyben tartalmaz egy kis, amellyel a képzőművészet öszszes látogatói játszanak. A képzőművészet hivatalosan ma nyílik meg. (—Laj.)

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:
Ma, szombaton kettős műsor, 2 film egy helyért:
I. Szerelmeskedés (Liebelei), Schnitz-

Meghívó Kolozsvár közönségéhez!

Torda város közönsége szeretettel hívja meg Kolozsvár közönségét a nyári hónapokban

vasárnapi veekendre
a gyönyörűen átalakított tordai sósfürdőbe. Hogy a kolozsvári vikendzők számára könnyűvé tegyék a vasárnapi tordai vikendeket, úgy a fürdő, mint az ellátás és utazás költségeit minimálisan szállítottuk le.

A tordai veekend dija:
ki- és beszállítással, teljes ellátással (háromszori étkezés) és fürdővel együtt csak **112 lei.**

Indulás Clujról vasárnap reggel fél 8-kor
Érkezés Clujra vasárnap este 9 órakor.

Első tordai veekend julius 1-én
Jelentkezzen a „GLOBUS“ menetjegytörődnél Cal. Regele Ferdinand 10.

„Fulgarine”

A legkönnyebb és legegészségesebb esőköpeny

Törvényileg védett angol gyártmány és **garantáltan vízhatlan. Követelje az eredeti címét!**

ÁRA 450 LEJ (öv nélkül)

„Fulgarine“ 12 színárnyalatban kapható (nők, férfiak és gyermekek részére) minden jobb szaküzletben.

Ezzel szemben a palesztinai piac felvevőképessége lényegesen növekedett az elmúlt évek során.

ler A. regénye után. Fősz: Magda Schneider, Paul Hörbiger, Luise Ullrich, II. A boldogság dala. Operett. Fősz. Európa legjobb tenoristája: H. R. Groh, Kapriuszgetti felvételek. Helyárak: 15, 20 lej.
Jön: Chandu, a nagy mágus.

Ihász-Fekete társulat heti műsora

Utolsó előadások
Szombat este 9 órakor: Orpheus zene- és dalegylet műkedvelő társaságának vendégjátéka: Viktoria, operett. Helyárak: 10, 15 és 20 lej.

AZ OPERA MOZGÓ MŰSORA:
Csütörtöktől a tömeges filmje: Szökött fegyenc vagyok, Nagyon, mint a Sing-Sing. Főszerepekben: Paul Muni, Glenda Farrell.
Hétfőn: Csókattasé. Fősz.: Eggert Márta, Leo Schlezak.

RÁDIÓ MŰSOR

Szombat, június 30.
Bukarest, 13: Hírek, hanglem. 13.45: Könnyű zene. 14.40: Könnyű hanglem. 19: Román népzene. 20.30: Előadások, hanglem. 21.15: Hanglem. Rádióposta. — 21.45: Belmini: Norma c. operájának közvetítése.
Budapest, 7.45: Torna. 10.45: Hírek. 11: Csevegés, hanglem. 13: Délj harangszó. 13.05: Rádióhangv. 14.30: Katonazene 17: Csevegés. 18: Előadás. 18.30: Szonettős. 20.30: Palló Imre magyar dalokat ad elő. 21.30: Vidám óra. 22.20: Az Opera zenekarának hangv. 23.45: Hanglem.
Bécs, 13: Bécsi hangv. 17.25: Karhangv. 18.30: Déutáni hangv. — 21: A nemzetközi filmhét Bécsben. 23.25: Cigányzene.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri kiadásánál egy szó 2 lej, hetente gabb betűvel 4 lej. Legkisebb apró hirdetés 10 lej. Állatkeresőknek 20 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelégés levelet csak úgy fogadjunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Kiadó szép butorozót szoba kapumellett bejárattal, fürdőszobahasználattal. Str. Gen. Berthelot (Eötvös u.) 25.

Egyetemi hallgató, perfekt román, német, magyar, német és román órákat ad és pótvizsgára előkészít. Cím a kiadóban.

Fűzők? Melltartók? legelőnyösebben Garmid Szalonban Str. Neuclea (Korniss u.) 2. Renner palota.

Férfigyengeségeknél, szekszuális zavaroknál azonnali segítség. Bizalommal küldjön válaszbélyeget „Laboratórium“ Braşov, Str. Bratianu 64.

Társat keresek 250—300.000 lej tőkével rentabilis vállalathoz. „Kötöttárnyvár“ jelégére.

Előkelő külföldi intézet akvizíciós munkában lehetőleg már jártas, kellő összeköttetésekkel bíró üzletszerzőt keres magas jutalék, esetleg fixum mellett. Ajánkozások „Szorgalom“ jelégére.

Kiadó üzletnek, raktárnak, üzemnek alkalmas uccaj üzlethelyiség. Regele Ferdinand 21. Farkas borkereskedőnél.

300.000 lej tőkével társat keresek harminc éve fennálló jólmenő fűszer angri és deállüzletemhez. Érdeklődők írjanak „Öregség miatt“ jelégére a kiadóba.

Több évi gyakorlattal bíró divatárkereskedőseged állást keres. „8—10.000 lej kaució“ jelégére.

HELYI IPARVÁLLALAT keres kevés készpénzzel és garanciával bíró komoly, 30-an felül 50 százalékos társat üzlet kibővítésre. Csakis komoly üzletemberek írjanak „Komoly“ jelégére, amit a kiadó hivatal továbbít.

Kis tőkével társat, vagy társnőt keresek ipari vállalkozáshoz. „Szakember“ jelégére a kiadóba.

Centrumban, lakótársnőt keresek „Világos, olcsó“ jelégére a kiadóba.

Kiadó üzlethelyiség aug. 1-re Str. Barstiu (Mialom ucca) 8. Jelenleg Tricotana. Előnyös feltételek. Érdeklődni a házigazdánknál bármikor.

Köser vegetárius koszt f. hó 15-től ismét kapható a Familia köser vegetárius étteremben Unió u. 10., hátul az udvarban, ahol Schwartz Ignácné vezetése alatt az elismert elsőrendű konyha áll a közönség rendelkezésére. Figyelmes, szorgalmas kiszolgálás, mérsékelt árak. Abonaelőjegyzéseket már elfogad.

— Tatarescu restből jelentős Ursaniba (Vál Duca rekviem) fön tér vissza tertainácson forramján a p megiszavazandó szerepel. Ellen hírekkel, Tata restből egyen után, ha az id teszik, látogat Prágában és egyébként tegn a külügyminisz

— Felére es forgalma. Pár szág idegenfor nyokban esők köztikai kimu össze 931 ezer ciorországban, még több min fel az országo tgegen közel t ei Franciaorsz genforgalom b árd volt. Az a francia szál idezett elő, am hogy az inflác jén a szállodák müket s több t kot fektettek szobák száma ban huszonöt Rivierán pedig hány kevés ki cia szállodavá dik éve állandó ket.

— Vasárnap az erdélyi J eidja. Julius konferenciára don az erdélyi tusai. A konf faktura nagy Hosszu évek ó ja Jabotinsky nagyváradi ér sabb feladatán sét tekintti. Ez tatni az általa nai kérdéseket párt körében a felfogás, ho tartása mellett működést kell truktív eionist zefősége szive minden eionist

— Az Aviva renciája Dévár retek között, h és nagyszámu zajlott le folyó megyei hitchal Déván. A pögi pályas megnyi lyen a delegát sága is nagy Dr. Schechter Barissza nevé ket, vázolja a és ezzel képes pögisa fontos az E. Zs. N. s Wizo, Gál Béla vében üdvözlik fried Jenő a N sanak eredmén demleges tárg kezdődtek. Klé mint az igazs a dévai, szász vári, hátszegi, hitchabrutok ós nak képviselve sel Jakabot (I majd Walther lékbeszédet Ch egyéves évford rend a hitchab kezdetét, Guttf kir raszja rész az AB, szervez munkáját. Ries rán a Nöszüt tárgyává. Az a ra Kasztner R reflektál. A pö megyei Galil rossza dr. Schee ber József lette

HIREK

— **Tatarescu Duca** rekvimjén. Bukarestből jelentik: Tatarescu tegnap este Ursinba (Vâlcea) utazott, hol részt vesz Duca rekvimjén. A miniszterelnök hétfőn tér vissza a fővárosba, ahol minisztertanácsban fog elnökölni, amelynek programján a parlament ülészakban még megszavazandó törvények megállapítása szerepel. Ellentétben a lapok által közölt hírekkel, Tatarescu miniszterelnök Bukarestből egyenesen Párizsba utazik. Aztán, ha az idő és körülmények lehetővé teszik, látogatást fog tenni Londonban, Prágában és Belgrádban. Tatarescu egyébként tegnap meglátogatta Titulescut a külügyminisztériumban.

— **Felére esett Franciaország idegenforgalma.** Párizsból jelentik: Franciaország idegenforgalma katasztrófális arányokban csökken. A most közzétett statisztikai kimutatás szerint 1933-ban mindössze 931 ezer idegen tartózkodott Franciaországban, amivel szemben 1929-ben még több mint kétmillió külföldi kereste fel az országot. 1929-ben ez a kétmillió fő közel tízmilliárd frankot költött el Franciaországban, míg 1933-ban az idegenforgalom bevétele már csak kétmilliárd volt. Az idegenforgalom csökkenése a francia szállodáiparban súlyos válságot idézett elő, amit az a körülmény is fokoz, hogy az inflációs évek konjunktúrája idején a szállodák állandóan bővítették üzemeiket s több mint negyvenmilliárd frankot fektettek be az üzembe. A szállodaszobák száma az elmúlt 10 évben Párizsban huszonöt százalékkal emelkedett, a Riviérán pedig hatvan százalékkal. Néhány kevés kivételtől eltekintve a francia szállodavállalatok most már harmadik éve állandóan deficitel zárják üzletüket.

— **Vasárnap ül össze Nagyváradon az erdélyi Jabotinsky-párt konferenciája.** Julius Léon, vasárnap országos konferenciára ülnek össze Nagyváradon az erdélyi Jabotinsky-párt delegátusai. A konferencia a nagyváradai prefektúra nagytermében lesz megtartva. Hosszu évek óta ez az első konferenciája Jabotinsky erdélyi híveinek és a nagyváradai értekezlet egyik legfontosabb feladatának, a párt újjászervezését tekintti. Ezenkívül meg fogják vitatni az általános cionista és palesztinai kérdéseket. Az erdélyi Jabotinsky-párt körében mindinkább tért hódít az a felfogás, hogy a pártnak elvei fenntartása mellett harmonikusabb együttműködést kell keresnie a többi konszervatív cionista pártokkal. A párt vezetője szívesen lát a konferencián minden cionistát.

— **Az Aviva Barisszia körzeti konferenciája Déván.** Rendkívül impozáns keretek között, hét város 85 delegátusának és nagyszámu vendégnek a részvételével zajlott le folyó hó 24-én az AB. hunyadmegyei hitchabrutjainak körzeti pögisája Déván. A pögisa délelőtt 11 órakor ünnepélyes megnyitással vette kezdetét, amelyen a delegátusokon kívül Déva zsidósága is nagy számban volt képviselve. Dr. Schechter László a vendéglátó dévai Barisszia nevében üdvözi a megjelenteket, vázolja a Hítachdut AB. célkitűzéseit és ezzel kapcsolatosan hangsúlyozza a pögisa fontos teendőit. Dr. Szegő Ernő az E. Zs. N. Sz. Rapaport Jánosné a Wizo, Gál Béla a dévai izr. hitközség nevében üdvözlök a konferenciát végül Guttfried Jenő a Nöszlut tagja kíván a pögisának eredményes munkát. A pögisa eredményes tárgyalásai délután 2 órakor kezdődtek. Klein Miksa (Déva) bejelenté, mint az igazgató bizottság elnöke, hogy a dévai, szászvárosi, lugosi, gyulafehérvári, hátszegi, vajdahunyadi, petrosényi hitchabrutok összesen 85 delegátussal vannak képviselve a pögisán. Elnöknek Riesel Jakobot (Lugos) választották meg, majd Walkher Mose (Cluj) tartotta emlékiratbeszédet Chaim Arlosoroff halálának egyéves évfordulója alkalmából. A napirend a hitchabrutok jelentéseivel veszi kezdetét. Guttfried Jenő a Nöszlut mazkir rasija részletes referátumban ismerteti az AB. szervezet problémáit és a Nöszlut munkáját. Riesel J. az általános vita során a Nöszlut munkásságát teszi kritika tárgyává. Az általános vita felszólalásait Kasztner Rezső a HAB. ros risonja reflektál. A pögisa kimondotta a hunyadmegyei Galil megalakítását, amelynek rossza dr. Schechter László, mazkirja Biber József lettek.

— **Aki friss és egészséges akar lenni és el akarja kerülni, hogy kemény legyen a széke, emésztése meg legyen zavarva, folyton fájjon a feje és bőre tele legyen mindenféle pattanással, az igyek hetenként egyszer-hátszer reggelizés előtt egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet. Kózkórházakban végzett orvosi megfigyelések szerint a Ferenc József víz gyorsan, biztosan és igen enyhén hat s ezért kiálték a gyomor-, bél-, vese- és epehólyag-betegek használják szívesen.**

— **A pénzügyminisztérium dolgozik a Moszkvától visszakövetelt román kincsek jegyzékének összeállításán.** Bukarestből jelentik: A pénzügyminisztériumban tárgyalások folynak a Nemzeti Bank és Letéptéztár igazgatóságának képviselőivel moszkvai kincseink ügyében, hogy megállapítást nyerjen, mit tartalmazott az a kincs, hogy amikor ténylegesen felvesszük a kapcsolatot Oroszországgal, elő legyen készítve a kincs visszatérítésére folytatandó tárgyalásokhoz a szükséges anyag.

— **Herzl-emléknap a unitárius gimnázium dísztermében.** Az E. Zs. N. Sz. kolozsvári helyi csoportja július hó 2-án, hétfőn este 9 órai kezdettel az unitárius gimnázium dísztermében Herzl-emléknapot tart, melyre ezúton hívja meg az érdeklődőket és tagjait. Az ünnepély keretében az elnök megnyitón kívül dr. Fischer József tart emlékiratbeszédet, a neolog hitközség énekkara gyászdalokat énekel és a Hasomér Hacair szavalókórusa fog szavalni. Az ünnepély pontosan 9 órakor kezdődik. Belépés díjtalan.

— **Ujabb merényletek Ausztriában vasúti pályák ellen.** Bécsből jelentik: Verrarlbergből több vasúti pályák ellen irányult merénylék kísérletet jelentenek. Tiroiban ujabb robbantásos merényletek voltak, ezúttal csaknem kizárólag a magasszfűtésű vezetékek vasbetonba épített oszlopai ellen. Svájcország több pontján is kiújult a robbantási tevékenység. Néhány sebesült is jelentettek.

— **Indig Alfréd egyetlen hangversenye szombaton este a katolikus gimnáziumban.** Kolozsvár egész közönsége lázas érdeklődéssel várja Indig Alfréd és K. Molnár Irma szombat esti szonáta estjét. Mindenkinél ott kell lenni ezen az estén, aki olyan művészi élményben akar részesülni, amelyre csak a legtrikább esetben van alkalma Kolozsváron. Indig Alfréd művésze tének a legjavát fogja csillogtatni a szombat esti szonáta estjén, amelyet K. Molnár Irma zongoraművésznő eismert tehetsége és briliáns játéktechnikája fog méltóképpen kiegészíteni. Már a műsor megválogatásánál arra törekedett a két kitűnő művész, hogy az előadandó darabokban mindenki fel találja azt, amit a zenében szeret. Ilyen zenei esemény nem volt még ebben az évben Kolozsvárnak, bizonyos tehát, hogy szombaton este 9 órára olyan közönséggel fog megtelni a katolikus gimnázium díszterme, amely Kolozsvár legszámottevőbb társadalmát reprezentálja. Jegyek elővételben az Ellenzék főtéri könyvosztályában, este pedig a pénztárnál válthatók.

REGAL
KÁVÉHÁZBAN
Kolozsvár legkellemesebb családi szórakozóhelye, mérsékelt árakkal Parkettánc!
július hó 1-től kezdve szenzációs, új, attrakciós műsor mellett
SALAMON KÁLMÁN cigányprímás,
Románia egyik legjobb zenekarával legválogatottabb szalon-, jazz- és népzenei muzsikát.

— **Egy bukaresti színész pénzügyigazgató apja vagyonának ellenőrzését kérte.** Bukarestből jelentik: Teodor színművész tegnap feljelentést tett a vagyonellenőrző bizottságnál apja, volt fővárosi adó-adminisztrátor ellen, akire azzal vádol, hogy törvénytelenül gazdagodott meg.

— **Közösnyilvánítás.** Mindazoknak, kik boldogult Feuerstein Lőrincné sz. Grün Eszter elhalálása alkalmából részvétüket nyilvánították, ezúton mond köszönetet a gyászoló család.

— **Eljegyzés.** Pataki Klárikát Gherláról eljegyezte Káiz Hermann Brassó. (Mindenkülön értesítés helyett.)

— **A kolozsvári Beth Jakob ezúton hívja meg az i. t. hölgyeket a folyó hó 30-án, szombaton délután 5 órakor a Schwartz-féle vendéglő keretében (Cal. Regele Ferdinand) tartandó fagyilát délutánra.**

— **Egy romániai származásu asztalost négy évi sulyos börtönrre ítéltek kémkedésért a budapesti haditörvényszék.** Budapestről jelentik: A haditörvényszék idegen állam javára elkövetett kémkedés miatt tegnap a következőket ítélte el: Domeny cseh halászt 8 évi elzárásra, Plavek, született Gall jugoszláv újságírónt 5 évre és Magyarországról való örökre kitiltásra és egy Gross nevű romániai eredetű asztalost 4 évi sulyos börtönrre és örök kitiltásra.

— **Sulyos ítélet néhány pénzügyártó bünperében.** Nagyváradról jelentik: A nagyváradai törvényszék tegnap foglalkozott a múlt évben letartóztatott pénzhami sítók bünperével, akikről mint utóbb kiderült éveken keresztül hamis husz, sőt ezerlejeseket is forgalomba hoztak. A vádlottak közül Magyar Sándor a múlt évben hamis ezerlejesel fizette ki az adóját és a bankjegy olyan jó példány volt, hogy az adóhivatalnokot sikerült megévesztennie. Ezzel szemben amikor a sikerrel felbuzdulva legközelebb egy bórkeres kedőnél akart elsütni egy ujabb példányt, a kereskedő észrevette, hogy a pénz hamis, mire Magyar gyorsan kerekelt oldott. A bandának egy Bagosi nevezetű tagja szintén hamis ezrellel akart fizetni, azonban az „áldozat” felvitte a rendőrségre, ahol Bagosi letartóztatott, majd házkutatást tartottak nála és így került a rendőrség kezére az egész hamisított társaság. A vádlottak kitaró tagadása ellenére, Id. Magyar Sándort kétévi börtönrre, 5000 lejre, ötvi politikai jogvesztésre, ifj. Magyar Sándort 3 évi börtönrre, 6 ezer lejre és ötvi politikai jogvesztésre, Bagosit és Kovácsot egyvi fogházra ítélték míg Magyarnt felmentették a vád alól. A három előnének beszámították a kéthónapi és 28 nap vizsgálati fogságot. Az ügyész Magyarnt felmentését tudomásul vette, míg a többiek esetében fellebbezett.

„ZION-LLOYD”
a régi közismert nagy utazási iroda
Palesztina, Sziria, Egyiptom, Görög-és Törökország részére, M. IAM-POLSKY, a Zsidó Nemzeti Szövetség volt igazgatója vezetése alatt, keres Erdély nagyobb helységeiben képviselőket.
Ajánlatokat (magyar nyelvű is lehet)
„ZION-LLOYD”
Oficiul de Turism si Voiaj
BUCURESTI, Calea Victoriei No. 33.
Személyes ajánlatok előnyben.

— **Templomi szónoklat.** Stern Gerson marosludasi főrabbi elősmert népszónok vasárnap délután 6 órakor a Sasz-Chevrában (str. Tudor Vladimirescu 13.) templomi szónoklatot tart.

— **A profan jellegű strandot nem avatják fel vallásilag.** A nagyváradai strand felavatási programjának összeállításakor a városi hatóságok összekötésbe léptek az egyházi hatóságokkal, hogy a strand vizének felszentelésére felkérjék őket. Megtérpetést keltett azonban a felszólítást követő válasz, amely szerint a közös fürdő profan jellege nem fér össze a vallási törvényekkel és így nem tehetnek eleget a városi tanács kérésének. A felavatási műsorból ilymódon a víz felszentelése elmaradt.

— **Megzavarták a katonarvosok nemzetközi kongresszusának ülését.** Brüsszélből jelentik: A katonarvosok nemzetközi kongresszusának ülését a kormány képviselőjének beszéde közben marxisták megzavarták. Az ülést fel kellett függeszteni a nagy zaj miatt. Később a rendbontókat kivetették a teremből s az ülést újra megnyitották.

— **Pilsudszi hívei megalakítják az „Ifjuság légióját”, amelynek szembe kell szállania a szélsőségekkel.** Varşóból jelentik: Pilsudszi hívei megalakítják az ország nagy városában mindenütt az Ifjak légiója nevű szervezetet, amelynek szembe kell szállania a szélsőséges ifjusági alakulatokkal.

— **Visszarendelték Csincuk berlini szovjetkövetet.** Párizsból jelentik: A moszkvai Tass távirati iroda jelenti, hogy Csincuk berlini szovjetkövetet visszarendelték s helyébe Szurics eddigi ankarai szovjetkövetet nevezték ki Berlinbe követségnek.

JÉKSZEKRÉNYT,
modern és garantált hűtőképességűt készít
GRÜNWALD JAKAB
fémipari üzem CLUJ,
Calea Decebal 23.
Elnyös vidéki szállítás
Telefon : 741

— **Váratlanul elhagyta az olasz fővárost a római japán követ.** Rómából jelentik: Feltűnést keltett, hogy Matushima római japán nagykövet előzetes bejelentés nélkül váratlanul elhagyta az olasz fővárost. Egyelőre még azt sem tudni, hogy a nagykövet Olaszországban tartózkodik-e még.

— **Rövid hírek mindenünnen.** A saját kérelmére nyugdíjba vonuló Hubay Jenő utódja a zeneművészeti főiskola főigazgatói székében Dohnányi Ernő eddigi igazgató lesz. Hubay Jenő a nyugdíjba vonulás után is megmarad a főiskola tanári karában. — A Curjer Codeenny című lap jelenti, hogy Moszkvában a Kremlben végzett ásatásoknál Napoleonnak 360 az 1812-i visszavonulás alkalmával elhagyott levelét találták meg. Közöttük van több stratégiai terv és Napoleonnak a cárral folytatott levelezése. — Tegnap este megkezdődtek Lengyelországban a tengeri nap emlékünnepélyek. A köztársasági elnök résztvett a Visztulan rendezett vízi felvonuláson. — Az európai körrepülő uton levő litván repülőraj a svéd főváros repülőteréről London felé indult utba. A légi raj látogatást tesz a jövőhét folyamán Párizsban, Marseilleben, Rómában, Bécsben és Budapesten. — A lausannei klinikán meghalt Washington Luis volt braziliai köztársasági elnök özvegye. — Kaliforniában tovább tart a gyermekparalízisjárvány. Megbetegedéseket jelentenek most már Oregon, Nevada és Arizona államokból is. — Az Egyesült Államokban új hőhullám vonul végig. Tíz halálos eset történt napszúrás miatt és 12 sulyos megbetegedés.

Már csak néhány napja van a jelentkezésre !!
Siessen, mert elszalasztja az idei nyár legkellemesebb és legolcsóbb nyaralási lehetőségét.
2 HET összköltsége **Carmen-Silva-i tartózkodással Lei 2490**
2 HET összköltsége **Constanta-i tartózkodással Lei 2870**
Ebben az összegben Kolozsvártól—Kolozsvárig a vasúti költség, kitűnő szobák és kitűnő ellátás, borraivalók, kurtaxák, strandfürdők, tehát az összes költségek benne foglaltatnak.
jelentkezzen azonnal!
A jelentkezéssel egyidejűleg a részvételi díj vagy legalább 500 lej előleg küldendő.

le”
eny
redell címét:
kül)
és gyermekek ré-
RÓ
TÉSEK
egy nő 3 lej, vana
legkisebb apró híre-
resöknek 10 számláb
írdetések díja előre
velet csak egy tőzáb-
veg mellékelve van
zot: szoba kapumel-
rdőszobahasználattal.
Eötvös u.) 25.
nő, perfekt román,
és román órákat ad
szit. Cim a kiadóban.
? legelőnyösebben
r. Neculcea (Korniss
él, szekszuális zava-
ség. Bizalommal küld
Laboratórium” Bra-
—300.000 lej tőkével
oz. „Kötöttárugyár”
intézet akvizíciós
már jártas, kellő
ó üzletszerzőt keres
leg fixum mellett
alom” jeligére.
raktárnak, üzemenk
elviség. Regele Fer-
rkereskedőnél.
társat keresek har-
menő fűszer angró
Érdeklődők írjanak
ere a kiadóba.
tal bíró divatru-
keres. „8—10.000
LALAT keres kevés
ciával bíró komoly,
lékos társat üzlet-
omoly üzletemberek
gére, amit a kiadó.
vagy társnőt kere-
oz. „Szakember” jel
rsnőt keresek. „Vi-
a kiadóba.
aug. 1-re Str. Bar-
Jelenleg Tricotana.
leklődni a házgon-
szit f. hó 15-től is-
ia kóser vegetárius
0., hátul az udvar.
Ignácné vezetésé-
rendű konyha áll a
re. Figyelmes, szo-
ékelrt árak. Abona.
fogad.

UJ KELET *Legujabb hírek*

Az angol szakszervezetek és a munkáspárt főtanácsa kiáltványban foglal állást a szélső pacifizmus és a háború esetére szóló sztrájk ellen

Sir John Simon fogja Macdonaldot helyettesíteni. Az orosz hadirepülők megérkeztek Londonba

Az angol kormány már nem zárkózik el Belgium semlegességének garantálása előtt

London, június 29. A Morning Post jelenti, hogy Macdonald távolléte alatt Sir John Simon fogja ideiglenesen vezetni a miniszterelnökség ügyét. Megjegyzik a lap, hogy ez a helyzet egy szer talán állandósulni fog.

Egyidejű jelentés szerint az angol szakszervezeti főtanács és a munkáspárt végrehajtó bizottsága együttes ülést tartott. Kiáltványtervezetet fogadtak el, amely összel a munkáspárt országos kongresszusa elé kerül. Ebben elvetik az egyoldalú leszerelés gondolatát s állást foglalnak a szélső pacifizmus s a háború esetére szóló általános sztrájkparancs ellen.

A főtanács és a végrehajtó-bizottság nem helyesli a támadó háborút, de megengedhetőnek tartja a védekező háborút.

A kiáltványtervezet hangoztatja azt az elvet is, hogy a béke biztosítását a nemzetközi együttműködésben kell keresni.

Párizsi diplomáciai körökben úgy hírlírik, hogy az angol kormány nem zárkózik el azelőtt, hogy Belgium semlegességét garantálja és hogy szükség esetén katonai segítségnyújtásban is résztvegyen az esetleg megtámadott ország védelmében.

London, június 29. Az orosz hadirepülés vezetői megérkeztek az angol fővárosba. Kisérőükben vannak Kolo-kov és Levanski pilóták is, akik a Cseljuzskin hajtórörteit gépeiken kimentették az uszó jégtábláról. Az oroszok angol kormány meghívására érkeztek s meg fogják tekinteni a Hendonban rendezendő légi flottagyakorlatokat, valamint az angol repülőgépgyárat.

London, június 29. Most ült össze Birminghamben lord Robert Cecil elnökelete alatt az angol békekongresszus. A megnyitó ülésen feltűnt a keltett Maisky londoni szovjetnagykövét békehangja beszéde.

— Tiltakoznom kell az ellen a beállítás ellen — mondta —, hogy Szovjet oroszország résztesz egy olyan pakumban, mely Németországot be akarja keríteni. A szovjet nem osztja azt a felfogást, hogy a háború elkerülhetetlen örök emberi szükségesség. Szerintük a háború nem az emberi természet törvényeiből fakad, hanem a társadalom helytelen berendezésének és megszervezésének következménye.

Szilárd meggyőződésünk, hogy az emberi társadalom szocialista berendezése, amelyre mi törekszünk, ki fogja irtani azokat a gyökereket, amelyekből a háború fakad és meg fogja teremteni a tartós békét.

A szovjet külpolitikájának alaptétele a béke. Nekünk nem érdekünk a háború. Békés építmunkára fordítjuk minden erőnket. Nincs szükségünk hódításokra, hiszen országunkban kimeríthetetlen mennyiségben van meg minden

szükséges természeti kincs.

— Egyes országok felszólították a szovjetkormányt, hogy lépjen be a Népszövetségbe. Ebben a kérdésben aszerint fogunk dönteni, amilyen mértékben tapasztalni fogjuk, hogy a Népszövetség valóban a béke ügyét szolgálja.

Lord Ponsonby volt a következő szónok. Támadta az új angol törvényt, amely szigorúan bünteti az antimilitarista propagandát.

— Ha a törvény életbelép, én az első között leszek, akit letartóztatnak — mondotta. — Azt hiszem, Angliában nem lesz elég börtön azoknak befogadására, akik a háború ellen agítálnak.

Gilbert Murray egyetemi tanár kijelentette, hogy az emberiség többsége háborúellenes.

A kongresszus ezután határozati javaslatban kérte a kormánytól, hogy tiltsa be a magánvállalatok fegyvergyártását és kereskedelmét.

Párizsban és Londonban elementáris felháborodást keltettek a német bacillusháborúról szóló hiteles leleplezések

Párizs és London légi védelmének sürgős kiépítését követelik Franciaországban. Wickham Steednek a borzalmas német invázió terveiről szóló adatai megcáfolhatatlanok

Mélységesen hallgat a londoni német nagykövetség, mert nem tudja megcáfolni az igazat

London, június 29. Wickham Steednek a Nineteen Centuryban közölt és az Uj Keletben is ismerttetett leleplezései a készülő német bakteorológiai háborúról, rendkívül mély hatást gyakoroltak az angol közvéleményre.

A Times hangsúlyozza a leleplezések fontosságát és súlyosságát. A francia sajtó is nagy érdeklődéssel foglalkozik a Németország bacillus háborújára vonatkozó leleplezésekkel. Az Echo de Paris szerint Németország párizsi és londoni követői nem nyertek felhatalmazást, hogy hivatalosan megcáfolják az angol újságíró által közölt okmányok valódságát.

A lap megállapítja, hogy a Wickham által közölt okmányok kétségtelenül hitelesek, mert a Steed a legteljesebb mértékben újságíró, ki adatainak közlése előtt nyílván kikérte az angol hadügyminisztérium hozzájárulását is.

A lap követeli, hogy a francia parlament mielőbb szavazza meg Pétain hadügyminiszternek Párizs légi védelmére vonatkozó javaslatát, miután sem Párizsban, sem Londonban nincs még kellő légi védelem.

A német kétszínűség borzalmas bizonyítékai

A Le Matin londoni tudósítója jellemzőnek mondja a londoni német nagykövetség hallgatását, ami annak tulajdonítható, hogy a német kormány kényes helyzetben van, mert nem tudja az igazat megcáfolni. A tudósító beszélgetést folytatott a német követség londoni másodtitkárával, aki kijelentette, hogy nem tud semmit a Steed-féle dokumentumokról. Hozzátette, hogy a berlini kormányra háramlik a felelősség ebben a kérdésben. Az újságíró felkereste Wickham Steedet is, aki a következőket mondta előtte:

— Abban a biztos tudatban, hogy hiteles okmányok jutottak kezem közé és abban a meggyőződésben, hogy csak az európai béke érdekében dolgoztam, ami-

kor ezeket az okmányokat a nyilvánosság elé terjesztettem, válaszulni fogok minden kérdésére, egyet kivéve: nem árulhatom el információim forrását. Kénytelen vagyok ezt a titkot megőrizni.

De mielőtt az iratokat publikáltam volna, a legaprólékosabb és legpontosabb vizsgálatot folytattam le és azt a bizonyosságot szereztem, hogy a forrás méltó a legteljesebb bizalomra. Mielőtt a világ elé terjesztettem volna a német kétszínűség borzalmas bizonyítékait, a legkiválóbb szakértőkhöz fordultam, akik kijelentették, hogy megállapításaim kétséget nem szenvednek.

Hitler mérsékletet ajánlt híveinek

Mialatt a német bacillus háború készülődéseinél szóló leleplezések újra felkorbácsolták az egész civilizált világ gyűlöletét Hitler és az egész kampóskezes rezsim ellen, a Havas ügynökség tudósítása szerint az acélszakosok vezetősége és bizonyos befolyásos konzervatív körök lépéseket tettek Híndenburg elnök-nél és Hitlernél. Az intervenció következtében a kormány egyelőre elállt az acélszakosok szervezetének teljes feloszlátása szándékától. A hitlerista milícia és az acélszakosok közötti ellentéték azonban tovább tartanak.

A politikai helyzet diktálta opportunítás miatt Hitler mérsékletet ajánlt híveinek.

Azt hiszik, hogy a rohamosztások szabadsága alatt a konfliktusok a minimumra csökkennek. A helyi rendőrhatságoknak azonban joguk van sükség esetén rendszabályokat eszközölni az acélszakosok ellen. Pomeránia és Westfalia egyes kerületeiben már eszközöltek is ilyen rendszabályokat. Az intézkedéseknek helyi jellegük van és az előnyük, hogy semmire sem kötelezik a központi kormányt.

LEGUJABB SPORT

Zónadöntőbe jutott a Haggibbor a Camarasescu kupában

A Haggibbor a Camarasescu-kupa zónadöntőjébe került. Ugyanis a dícsőszentmártoni Sticla lemondta a versenyt s így a Haggibbor-gárda küzdelem nélkül került be a zónadöntőbe, ahol az Universtitással játszik.

MA KEZDŐDNEK A HAGGIBBOR-KUPA VERSENYEI, amelyen valamennyi kolozsvári sportegyesület teniszezői indulnak. A Haggibbor gárdája komoly előkészületeket tett, hogy a versenyen méltóan képviselhesse egyesülete színeit.

A kolozsvári kerületi teniszbajnokság újabb eredményei. A női páros döntőjében az Alexi—Weresné (KAC) pár 6:4, 3:6, 6:4 arányban verte a Jakab—Frenkel (Haggibbor) párt. A férfi egyes elődöntőjében Benedek (KAC) hatalmas küzdelemben 6:3, 6:1, 5:7, 2:6, 6:4 arányban verte Rosenberget (Hagg.) Így az elsőség kérdése Gábor (U) és Benedek (KAC) között dől el, míg Rosenberg és Simon kénytelenek a harmadik hellyel megelégedni.

Az Admira—Napoli Középeurópai Kupa mérkőzés, mely kétszeri találkozás után is eldöntetlenül végződött (0:0, 2:2), harmadszorra vasárnap kerül lejátszásra Zürichben. Az olasz csapat egyébként 50.000 szillinget, közel 1.200.000 lejít ajánlt fel az Admirának, ha a mérkőzést Milánóban játssza, a bécsiek azonban elhárították az ajánlatot. A kupaküzdelem során a középdöntőbe került Ferencváros—Kladno szombaton Budapesten, a Juventus—Ujpest vasárnap Budapesten, valamint a Rapid—Bologna mérkőzés vasárnap lesz Bolognában. Ez utóbbi revánusz 8-án lesz Bécsben.

Károly király Turnu-Severinben

Bucuresti-Bukarest, június 29. Turnu Severin városát kilobogózták és felszították az uralkodó látogatása alkalmával, aki átutazik a városra a vándorjüti mintaköztség felavatására. Éjjel 3 órakor megérkezett az állomásra dr. Anghelescu, Sassu és Franasovici minisztereket hozó vonat. A perronon díszszázad fogadta őket. Reggel 9 órakor futott be az udvari vonat. A primár kenyérrel és sóval fogadta az uralkodót, aki csapatszemetelt tartott majd a királyi autón a lakosság eljenzései között elutazott Vanjuleitbe, ahol olteniiai nemzeti viselet verseny is lesz.

Nem teljesíthető Argentina kivánsága az exportkontingens felemelésére vonatkozólag

Newyork, június 29. Amerika gazdasági körében nem tartják teljesíthetőnek Argentina azon igényét, hogy a londoni nemzetközi buzakonferencia emelje fel az argentinaiak részére megállapított exportkontingens.

Ha a délamerikai állam nem áll el követelésétől, felborul a Londonban néhezzen létrejött megállapodás s az idej gyengébb termés ellenére újra anarchia fog fellépni a buzapiacon, ami mindenképpen elkerülendő volna.

A tárgyalásokat ezirányban egyelőre tovább folytatják. Az európai gazdasági körök még mindig remélik, hogy sikerülni fog megegyezésre jutni.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Nyomda, Cluj, Strada Barza K. Paj 11. Telefon: 9-77.

Cenzurat

Taxa postală
plătite în
No. 224713-3

10. Telefon:
Havonta 110.
évre 600, egé
földre: Havo
félévre 12, egé
detések díjaz
KELET" az
sáidóság egy
keink utánn
rás megjelöl

Roehm ka
éléről és l
szab

A be

A rohamcsa

Németországgb
csóva. A roh
összeesküvést sz
len és a kormán
keddük orbán
rendőrséget, bá
sem biztos, hog
uta-e a helyzet
A rohamcsapa
ja a világ.

Brávókból és
össze az egykor
gét, amelyből a
Az ucca sópredé
bandának, amely
növekedésével,
méltó elemekkel
küljekkel és olya
kel, akik komoly
ls programját.

Méltó főnöke
Röhm, a homosz
kéletes moral
félíg gonoszívó
patok vezére gy
lésett.

Martalék helye
tak a rohamcsap
ból pedig semmi
gott ezért az a
Hitler úgy oldot
mót, hogy szab
légiót és ezzel m
küitötte a száju
Ezért kelt fel
ellen. A kapitány
de a játszma m
esőre Hitler kezé
lavina megindul
hol áll majd me
...

Maniu és a

Maniu Gyula é
tanácskozással
politikai világ.

Hivatalos kom
de nyílt titok, he
egyezett egymás
fogás kényes kér
Egy Maniu-Br
len politikai érde
Ha a közvélem
a politika iránt,
volna a krízis go
kormány változát
sá tettek a polit
harcot, elvi orien
nyára eseményszá
egyezés.

Hét évvel ezelő
niu találkozás
mel tekintett az
véleménye. Akko
ajtókra talált, au
bált közös nevező
kus párt vidéki
eredménytelenül
fogadta el a béke